

PRVO ZASEDANJE DELAVSKEGA SVETA SOZD ISKRA

Izvoz pogojuje našo prihodnost

„Kljub ugodnim poslovnim rezultatom prvih treh mesecev letošnjega leta situacija vsekakor ni lahka. Spričo restriktivskih ukrepov na področju zunanjetrgovinske bilance lahko Iskra za uvoz potrebnega repromateriala in drugega materiala za proizvodnjo ter za opremo porabi le 80 % ustvarjenih deviz. Tega se morda danes po TOZD še premalo zavedamo. Rešitev je gotovo le v preseganju plana izvoza za letošnje in seveda tudi prihodnja leta, saj je problem izravnalne zunanjetrgovinske menjave dolgoročnega značaja!“, je v svoji razpravi o poslovanju SOZD Iskra v prvem tromesečju letošnjega leta dejal Anton Stipanič, predsednik KPO SOZD Iskra.

O prvem delu zasedanja novoizvoljenega delavskega sveta SOZD Iskra, ki je bilo 28. 5. v poslovni stolpnici Iskre v Ljubljani, smo na kratko poročali že v prejšnji številki našega glasila. Ker smo v tem prvem delu spregovorili zlasti o konstituiranju delavskega sveta in izvolitvi izvršilnih organov, se bomo danes zadržali na drugem delu tega zbora, ki je predvsem spregovoril o delu in poslovanju Iskre.

Novi predsednik DS SOZD — Jože Cebela.

Poročilo o poslovanju SOZD Iskra je delavskemu svetu podal Anton Bukinis, ki je med drugim poudaril, da je bilo poslovanje v tem obdobju ugodno, saj rezultati na področju proizvodnje, prodaje, zaposlovanja in akumulacije dajejo osnovo za izvršitev letnega programa SOZD Iskra za leto 1980 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz samoupravnega sporazuma o temeljnih plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 1976–1980. Vendar pa, kot je poudaril, stabilizacijski ukrepi še niso našli pravega odziva v ugodnejši strukturi celotnega prihodka in dohodka in je zato v zvezi s tem potrebno zadolžiti odgovorne organe v DO in TOZD in storiti vse potrebno za zniževanje materialnih stroškov, usklajeno rast sredstev za osebne dohodke, z višjo rastjo dohodka, kot

to izhaja iz sprejetih stabilizacijskih načel. Prav tako je pozornost potrebno posvetiti še aktivnejši investicijski dejavnosti in izboljšanju zunanjetrgovinske bilance.

Delavski svet je nato sprejel sklep o predlogu uresničevanja investicijskih razvojnih programov SOZD Iskra za leto 1980; o predlogu sta spregovorila Jože Šurc in Anton Bukinis, ki sta poudarila, da je predlog nastal iz okvirnega plana, sprejetega na delavskem svetu februarja letos in konkretne obdelave investicijskih projektov s strani predstavnikov Ljubljanske banke — združene banke, SOZD Iskra, Investitorja in temeljne banke investitorja. Ob tem sta ponovno podčrtala, da ne dosega takšne rasti investicij, kot smo jo predvidevali, in da bo za

Podpredsednica DS SOZD — Majda Držaj.

doseganje tega potrebno vložiti dosti resnega dela. Ob tem pa se bo treba spoprijeti tudi z vrčičkarstvom, kakršnega se na tem področju še vedno gredo posamezni tozdi. Še vedno si premalo prizadevamo prestrukturirati proizvodnjo in hočemo prevečkrat graditi na novih lokacijah.

Jože Šurc pa je poudaril, da pomeni združevanje, zajeto v predloženem predlogu večjo dohodkovno in samoupravno povezanost in da je zato

(Nadaljevanje na 2. strani)

Na proslavi dneva Iskre nam bo govoril Stane Dolanc

Slavnostni govornik na letošnjem dnevu Iskre in borca v Žužemberku bo član predsedstva CK Zveze komunistov Jugoslavije Stane Dolanc, ki se je rad odzval vabilu Iskrašev, da bi jim spregovoril na vsakoletnem velikem, tradicionalnem prazniku Iskre.

Do dneva Iskre je le še dobre tri tedne. Pripravljalni odbori imajo polne roke dela s pripravami. Izvajalci kulturnega programa pridno vadijo, vse kar bo v paketu je že naročeno, po TOZD in delovnih organizacijah že naročajo avtobuse. Program je do zadnjih podrobnosti pripravljen.

Letošnja proslava bo potekala v znamenju zvestobe Titovi poti. Iskra je bila in ostaja na trdnih pozicijah naše največje pridobitve — samoupravljanja.

Pripravljalni odbor je že prejšnji mesec razposlal vabila osnovnim organizacijam sindikata, naj prijavijo udeležence proslave dneva Iskre, 4. julija v Žužemberku. Prijav še ni prišlo veliko. Zato pripravljalni odbor prosi vse sindikalne organizacije in zlasti njihove predsestnike, naj pošljejo prijave in nakažejo sredstva na pripravljalni odbor v Žužemberku.

Letošnji prispevek je 120 din na udeleženca. Po večini TOZD so se odločili, da bo del prispevka in prevoz s avtobusom na predlog sindikalnih organizacij krila TOZD iz sredstev skupne porabe. Pripravljalnemu odboru bi zelo ustregli, če bi poslali prijave čimprej, saj bi morali takoj vedeti vsaj okvirno številko udeležencev zaradi priprav.

Dan Iskre — dan borca — 4. julij je naš, Iskrin „družinski“ praznik. Prav je, da se srečamo enkrat na leto in osvežimo stara poznanstva in sklenemo nova prijateljstva z Iskraši z drugih koncev. Pa še nekaj je: Iskra je močna in enotna SOZD, te vezi pa bomo z osebnimi srečanji sodelavcev, ki se srečamo le po redko, še bolj utrdili.

FY

„Vesela šola“ se je začela.

Vesela šola pod Iskrino streho

Kako drugače kot veselo je bilo v nedeljo dopoldne v veliki avli osrednje poslovne Iskrine stavbe v Ljubljani, kjer so se na zaključnem srečanju zbrali učenci slovenskih osnovnih šol, ki so sodelovali v zdaj že tradicionalnem in zanimivem tekmovanju, v Veseli šoli. Če je Iskra prevzela pokroviteljstvo nad to veselo šolo, ji je gotovo to narekovalo več razlogov. Kot je to že na začetku poudarila strokovna sodelavka področja za stike z javnostjo pri SOZD Iskra Meta Maksimovič: „Želimo že v osemletki učence seznaniti z Iskro, ki je delovna organizacija, ki igra eno ključnih vlog v slovenskem in jugoslovanskem gospodarstvu. Zato želimo učence seznaniti tudi z našimi proizvodi in tovarnami, da bi se kasneje, ko bi se odločali za poklic, lažje usmerili v tiste stroke, ki jih Iskra potrebuje.“

Kljub živ-zavu otrok, je seveda, vladalo tudi tokrat v tej nedeljski šoli pod streho Iskre disciplinirano in resno vzdušje, saj je šlo za zaključni krog tekmovanja. Otroci so se zanimali

za marsikaj česar niso vedeli o Iskri, o značaju in obsegu njenega dela. Vse to so izvedeli iz Pionirskega lista, ki je v kotičkih Vesele šole o tem učence redno obveščal. Pa tudi iz svojih glav so morali iztuhitati marsikatero modrost.

Tekmovalni del srečanja pa so popestrili na prireditvi v Iskri tudi s kulturno-zabavnim programom, kjer so poleg vabljenih gostov sodelovali še učenci sami. Tudi tu so se izkazali. Peli so, igrali, plesali — pa vse jim je šlo dobro od rok.

Njihovi mentorji so se, medtem ko so otroci tekmovali, sestali z vodilnimi delavci Iskre, kjer so se vzajemno obvestili o možnostih in potrebah pri vzgoji in poznejšem zaposlovanju mladih generacij. Tako je Iskra še enkrat, čeprav na prijeten in vesel način pritegnila pozornost tistih, ki bodo poprijeli za delo v naslednjih desetletjih in tako pomagala neposredno razreševati včasih žgoče zagate na področju dela in ustreznega izobraževanja.

Sicer pa naj o tem, kaj vedo o Iskri, ki je pokroviteljica Vesele šole, spregovorijo učenci sami v anketi.

Sergeja Kores: „Iskra je ena največjih tovarn moderne elektronske industrije. Proizvaja tudi gospodinjstke stroje. Seveda pa jo najbolj poznam po tem, da je pokroviteljica Vesele šole!“

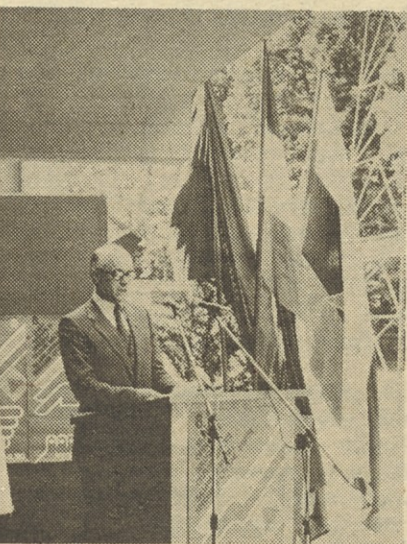
Borut Cerkovnik: „Iskra je velika tovarna in dela veliko različnih proizvodov, od malih elektronskih elementov do radijskih in televizijskih aparatov. Poznam veliko Iskrinih tovarn, ki vsaka po svoje dela zame zanimive proizvode. Posebno me je navdušilo, kako so Iskraši znali na preprost način predstaviti osnove računalništva, da sem razumel prav vse. Tako me posebej ta smer zanima, še posebej ker sem radioamater!“

Manca Stepac: „Iskra je znana po vsem svetu. Tudi jaz jo poznam. Poznam tudi njene izdelke, rada pa bi spoznala njene tovarne tudi znotraj.“

Domen Ferbar: „Tudi mene zanima, kako je videti tovarna znotraj. Lepo bi bilo, če bi nam prihodnje leto omogočili tak ogled. Sicer pa tudi sam poznam veliko Iskrinih izdelkov.“

Gorazd Venek: „Iskra je elektronsko podjetje, ki izdeluje tudi računalniške proizvode. Videl sem že njeno tovarno v Kranju. Zelo me je navdušila. Posebno me je prevzelo, ko sem si ogledoval vezja. Še več pa sem o Iskri zvedel preko Vesele šole. Rad bi videl še katero Iskrino tovarno!“

8. SEJEM OPREME IN SREDSTEV CIVILNE ZAŠČITE V KRANJU

Gorenjski sejem Kranj je priredil v sodelovanju z Zveznim sekretariatom za ljudsko obrambo in Centrom za civilno zaščito ZSLO-8. seje opreme in sredstev civilne zaščite v Kranju, od 2. do 6. junija. Otvoritvene slovesnosti so se udeležili predsednik predsedstva SR BiH Raif Dizdarevič, predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj, generalpolkovnik Franc Tavčar Rok in številni drugi družbenopolitični delavci ter predstavniki JNA.

Prisotne je najprej pozdravil predsednik SO Kranj, nato pa je besedo podvzel Raif Dizdarevič, ki je spregovoril o pomenu civilne zaščite in potem tudi uradno otvoril 8. Sejem opreme in sredstev civilne zaščite.

B. Č.

Sejem je odprl predsednik predsedstva SR BiH Raif Dizdarevič, ki je ob obisku v Kranju obiskal tudi našo tovarno na Laborah.

Z otvoritve sejma v Kranju.

Uresničevanje sklepov havanskega vrha

Iskra je bila 29. maja letos gostiteljica sestanka jugoslovanskih proizvajalcev telekomunikacij. To je bil že drugi tovrstni sestanek, ki naj bi po programu za uresničitev nalog, ki izhajajo iz sklepa in priporočil 6. konferencije šefov držav in vlad neuvrščenih dežel v Havani, na katerem je bila Jugoslavija določena za enega med koordinatore na področju telekomunikacij, konkretiziral tudi sklep sklica prvega zasedanja predstavnikov koordinatorev neuvrščenih dežel v Jugoslaviji. Ob tem je bilo iz-

raženo mišljenje, naj bi koordinatorjem na tem zasedanju predlagali tudi ustanovitev centra za izdelavo študij in projektov za razvoj in izgradnjo telekomunikacij sistemov in radijskih mrež za neuvrščene dežele.

Glede na predhodni sestanek v Zveznem komiteju za energetiko in industrijo so se na drugem sestanku v Iskri dogovorili, da naj bi bilo prvo zasedanje predstavnikov koordinatorev oktobra letos v Ljubljani in to v

času tradicionalnega sejma elektroni-

ke. O predlaganem centru pa so se vsi, na sestanku prisotni predstavniki jugoslovanskih proizvajalcev telekomunikacij strinjali, da naj se takšen center formira. Njegovo oblikovanje naj bi potekalo postopno, najprej naj bi bil center koordinacijsko administrativno telo, ki naj bi angažiralo jugoslovanske proizvajalce in ostale ustrezne institucije. Ko so se na sestanku pogovarjali, komu naj bi zaupali organizacijo tega centra, so se dogovorili, naj bi vsaj za začetek te posle prevzela Poslovna skupnost za elektroniko Jugoslavije.

Ko so v nadaljevanju govorili o problemih kadrov in financiranju centra so menili, naj bi imel center v začetku minimalen obseg, in bi se potem razvijal v skladu s položajem in potrebami. Nadaljnji korak k razvoju tega centra pa bi bil konkreten predlog, da naj bi na podlagi idej skupne delovne skupine, sestavljene iz predstavnikov jugoslovanske telekomunikacijske industrije, izoblikovali predlog vseh zainteresiranih o delu in centru. Ob koncu so se domenili, da je potrebno pripraviti osnutek statuta omenjenega centra do 20. junija letos.

D. Ž.

Med sestankom v Iskri.

Izvoz pogojuje našo prihodnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

potrebno vsa področja dejavnosti temu namenu prilagojevati.

V nadaljevanju se je član poslovodnega kolegija SOZD Iskra Pavle Gantar spregovoril o pričetku javne razprave, o osnutkih samoupravnih sporazumov o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo v SOZD Iskra. Pavle Gantar je povedal, da so osnutke samoupravnih sporazumov pod vodstvom projektnega sveta pripravljali dalj časa strokovnjaki ZORIN v sodelovanju z drugimi strokovnjaki in družbenopolitičnimi delavci SOZD.

O teh osnutkih so razpravljali tudi predstavniki zveze sindikatov Slovenije. Pri tem je poudaril tudi delež delovnih organizacij in problemske sindikalne konference, ki je osnovna izhodišča teh predlogov sprejela.

Predsednik KOS SOZD Iskra Janez Kern pa je v imenu sindikata, ki vodi

o sodelovanju med SOZD Iskra in kemijskim inštitutom Boris Kidrič Ljubljana pa je delavskemu svetu hkrati s predlogom samoupravnega sporazuma o sodelovanju med SOZD Iskra in Inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko Ljubljana posredoval član KPO Miloš Kobe in poudaril, da gre za dvoje sporazumov o sodelovanju z znanstvenimi raziskovalnimi inštitucijami, ki samo nadaljujeta plodno sodelovanje Iskre na področju znanstveno raziskovalnega dela. Dolej je Iskra namreč sklenila podobne samoupravne sporazume že z večimi podobnimi inštitucijami kot npr. Institut Jožef Stefan, Elektrotehnika v Ljubljani in univerza v Mariboru.

V nadaljevanju je delavski svet sprejel poročilo o delu košarkarskega kluba Iskra-Olimpija, ki ga je podal Ivo Banič, direktor TOZD Marketing in član izvršnega odbora Košarkarskega kluba Iskra-Olimpija. Delavski svet pa je sprejel tudi stališča sindikata v

Delegati novega DS prvič glasujejo.

akcijo javnih razprav povedal, da je sindikat dal vso politično podporo osnutkom, saj temeljijo na zaključkih problemske sindikalne konference. Menil je tudi, da je gradivo usposobljeno za javno razpravo in predlagal, da bi razpravo podaljšali za 15 dni, da bi tako do 15. julija dobili čim več mnenj.

Predlog samoupravnega sporazuma

zvezi s to problematiko, da naj se samoupravni sporazum, ki ureja odnose dopolni, v smislu stimuliranja športnih rezultatov. Zato, kot je menil v imenu sindikata Janez Kern, bo potrebno tudi odnose v klubu samem, ki so v veliki meri vplivali na dosežene rezultate. Obenem pa je menil, da je potrebno okrepiti tudi samoupravno delovanje tega kluba.

Mak

Delavski svet SOZD Elkom je pred dnevi izročil SOZD Iskri plaketo kot priznanje za dosedanje sodelovanje pri izvajanju samoupravnega sporazuma o skupnem sodelovanju na področju programske usmeritve med obema SOZD.

Mladi na 13. festivalu dela

Letos je bil vsakoletni Festival dela, ki je potekal doslej pod pokroviteljstvom maršala Tita, v Ljubljani. To je bila že 13. tovrstna manifestacija. Festival dela je tekmovanje mladih delavcev iz poklicnih šol vse Jugoslavije. Letos je bilo na tekmovanju 38 poklicev. Namen Festivala dela je bilo tudi vsestransko posvetovanje o šolanju, šolski reformi in o usmerjenem izobraževanju.

Na 13. Festivalu dela se je zbralo preko 1000 mladih delavcev iz vse Jugoslavije. Prireditelj — Zveza socialistične mladine Jugoslavije hoče s to manifestacijo dela dati delu med mladimi tisto mesto, ki mu gre po njegovi zahtevnosti in tehtnosti. Tekmovanje in srečanja so potekala od petka 30. maja do nedelje 1. junija letos. Otvoritvene slovesnosti so se udeležili vidni predstavniki našega družbenopolitičnega življenja Miran Potrč, Vinko Hafner, Zoran Polič, Marjan Orožen, Branko Jerkič in drugi.

Najprej je mlade pozdravil predsednik republiške konference ZSMS Boris Bavdek in dejal, da bo ta manifestacija še posebej poudarila bratstvo in enotnost jugoslovanske mladine v vsakdanjem življenju in zlasti pri delu.

Viktor Šparovec iz Elektromehanike je tekmoval med kovinarji.

Mlade tekmovalce je pozdravil tudi predsednik zvezne konference ZSMJ Vasil Tuporkovski, ki je dejal, da je bil doslej vsa leta pokrovitelj Festivala dela predsednik Tito. Že to samo dejstvo kaže na nerazdružljivi dejstvi Titove veličine in pomembnosti dela, to kaže trdno vez med Titom in delavskim razredom. Tito in delavski razred samoupravne socialistične Jugoslavije pa pomenita vrh doseženih pravic delavcev v svetu.

Sobota je bila tekmovalni — delovni dan. Mladi delavci so se pomerili v 10 panogah in 38 poklicnih. Tekmovanje kovinarjev — brusilcev je potekalo v orodjarni — Iskre Avtomatike. Tu se je pomerilo 18 brusilcev iz vseh republik in pokrajin. Med njimi je bil tudi mladi Iskraš iz kranjske Elektromehanike Viktor Šparovec. Tekmo-

(Nadaljevanje na 3. strani)

„Umetno“ pokvarjene „Savice“ so bile kar precej trd oreh za mlade radiomehanike.

Seminar o zanesljivosti

V zvezi z zanesljivostjo kakovosti je bilo v Iskri v zadnjem času že dostikrat pisano, ker pa gre za izredno pomembno vprašanje, bomo o tem pisali tudi danes.

Prihodni teden se bo namreč v Preddvoru začel prvi del seminarja za prvo skupino udeležencev, ki ga organizira izobraževalni center pri DSS SOZD Iskra, v sodelovanju s kolegijskim področja za kakovost. Za ta seminar so se dogovorili, ker so menili, da je Iskra na področju zanesljivosti v zadnjih letih naredila premalo, da ne rečemo, da ga je celo zanemarjala.

Zato mora pri prehodu na sisteme in večjo profesionalizacijo posvetiti neprimerno več sredstev in pozornosti tudi temu področju. Projekt zanesljivosti, ki je v fazi koncepta, oz. prednačrta, vsebuje v prvem obdobju dve glavni smeri delovanja, in sicer: — aktivnosti na področju ugotavljanja zanesljivosti sestavnih delov, ki jih vgrajujemo v naše izdelke in direktno pogojujejo zanesljivost sklopa naprav, ali sistemov, — izobraževanje na področju zanesljivosti, s katerim nameravamo izobraziti večje število strokovnjakov, da bomo lahko zanesljivost dograjevali, ugotavljali in izboljševali.

„Tega smo se lotili na ta način, da smo zadolžili IKM kot nosilca, same konkretne meritve pa izvajamo v laboratorijih, oz. kontrolah organizacije združenega dela, kjer ustrezne elemente proizvajamo. Meritve izvajajo sodelavci iz konkretnih organizacij združenega dela pod nadzorstvom in v duhu smernic Inštituta za kakovost in metrologijo, ki hkrati prevzema analiziranje in urejanje podatkov o zanesljivosti in informiranje ostalih organizacij združenega dela o rezultatih.

V teku so meritve zanesljivosti na diodah (Polprevodniki Trbovlje), na keramičnih kondenzatorjih (Žužemberk) in uporih (Šentjernej). V pripravi je še vrsta drugih meritev tako, da bomo razpolagali z nekaj reprezentativnimi rezultati zanesljivosti, za pri nas proizvedene in kupljene elemente.

Te podatke bomo dopolnili s podatki iz datotek naših poslovnih partnerjev in drugih mednarodno znanih datotek, kot so na primer EXACTA FTL itd. Na ta način ustvarjeno osnovo moramo seveda s pridom uporabiti pri razvijanju proizvodov in vzdrževanju naših izdelkov, zato je potrebno o našem sodelovanju na področju tehnik zanesljivosti informirati naše sodelavce ter se tako za boljšo zanesljivost izdelkov ustrezno organizirati.

Realizacija izobraževanja zanesljivosti temelji na podiplomskem študiju za zanesljivost, kjer bomo v sodelovanju z našimi visokošolskimi organizacijami na tretji stopnji izobrazili za vsako delovno organizacijo najmanj po enega delavca. Ti sodelavci pa bodo po zaključku študija nosilci projektov zanesljivosti v svojih OZD. Za konkretno delo na področju zanesljivosti bomo rabili tudi specialiste, za katere bomo organizirali eno do dvo-semesterko specializacijo — prav tako v okviru visokih šol. Ti delavci bodo v organizacijah združenega dela delali na konkretnih nalogah vgrajevanja, preverjanja in izboljševanja zanesljivosti projektov.

Ob tem pa moramo vrsto sodelavcev v seminarjih informirati o osnovah zanesljivosti in ugotavljanja zanesljivosti elementov, o problemih pri zanesljivosti sistemov in metodah za izboljšanje zanesljivosti sistemov.

Tak seminar je pred nami 9. junija v Preddvoru. Dnevni red tega seminarja je bil objavljen že v Iskri 26. aprila letos, vodila pa ga bo dr. Alenka Hudoklin. Programski sestav je v sodelovanju z dr. Hudoklinovo določil program seminarja, ki je posebej prilagojen problemu zanesljivosti in kvalitete v Iskri. Prvi del seminarja bo zaključen s praktično nalogo, ki jo bodo udeleženci za konkretne probleme o svoji delovni organizaciji izdelali pod vodstvom mentorja, v drugem, nadaljevalnem delu, ki bo obravnaval zanesljivost sistemov in bo organiziran jeseni pa bodo udeleženci obravnavali problematiko zagotavljanja kakovosti in zanesljivosti sistemov.

Mak

O INOVACIJSKI IN RAZVOJNO—RAZISKOVALNI DEJAVNOSTI

Ogledalo mnenj

Vse glasneje in pogostejše ponavljamo misel, kako življenjsko pomembne so inovacije za vsako proizvodnjo, še posebej za tako, ki mora biti za dober korak pred ostalimi. Nemalokrat tudi slišimo, da je treba inovacijskim prizadevanjem in razvoju—raziskovalnemu delu posvetiti posled še več pozornosti, če hočemo, da bomo vzdržali vse težjo gospodarsko tekmo in zares ohranjevali še naprej vrhunsko raven Iskre.

V zadnjem času so se zvrstila tudi tri tovrstna posvetovanja. Strokovnjaki so se ob vsakem temeljito razgovorili, mnenja so se križala, pa spet seštevata, kar bo gotovo koristilo razvoju dogodkov na tem področju, kjer se bo treba tudi z vse večjo natančnostjo in odločnostjo opredeljevati tudi za potrebna vlaganja v znanstveno—raziskovalno in inovacijsko dejavnost. Toliko bolj bo torej aktualna tudi anketa, ki smo jo izvedli z nekaterimi vodilnimi strokovnjaki — udeleženci teh posvetovanj, pri čemer naj bi strnjena objava mozaika teh mnenj v

našem glasilu seznanila s problematiko tudi najširši krog naših delovnih ljudi.

V mozaiku so sodelovali: novoizvoljeni član poslovodnega kolegija SOZD Iskra, zadolžen za raziskovalno dejavnost dipl. ing. Miloš Kobe, dr. Lojze Trontelj, profesor Fakultete za elektrotehniko v Ljubljani, dr. Marko Jagodič, vodja razvoja TTS, ing. Tone Mohar, vodja tehničnega razvoja v ATC, Peter Pleško, vodja razvoja ŠP

Za začetek smo zastavili vprašanje: Kako posvetovanja o inovacijski in razvojno raziskovalni problematiki vplivajo na napredek inovacijske dejavnosti, razvojno—raziskovalnega dela v delovnih organizacijah Iskre ter kakšna je njihova odmevnost? Dejali so:

Miloš Kobe: Dosedanja posvetovanja so precej pripomogla k razreševanju inovacijske problematike v Iskri in da je oblika rednih letnih posvetovanj dobila svoj smisel, se uveljavila in že postaja koristna tradicija. Eden od razlogov za ta posvetovanja je dejstvo, da na ta način vsako leto opravimo pregled stanja, tako glede dosežene stopnje razvoja te dejavnosti kot tudi

glede; pregleda problemov s sugestijami in razmišljanji.

Ta posvetovanja pa so koristna tudi zato, ker postavljajo razvojno—raziskovalno in inovacijsko dejavnost na tisto mesto, ki ji v družbeni reprodukciji gre. Menim, da mora vsakoletno posvetovanje imeti centralno temo. Letos je bila ta tema opredelitev inovacijskega znanja kot proizvodilne sile in vrednostni odnos do nje. Taka posvetovanja pa dajejo tudi priložnost širše izmenjave mnenj, ki jo razvojni delavci vse preveč pogrešajo, pa tudi možnost nastopa in zavzemanja stališč do problemov, ki jih težijo pri vsakdanjem delu.

Dr. Marko Jagodič:

„Odmevnost vsekakor je, vendar predvsem v krogu strokovnjakov in sodelavcev Iskre, ki so bili neposredno udeleženi na posvetovanju. Da bi posvetovanje širše odmevalo, bi bilo potrebno najprej pohiteti z objavo materialov s posvetovanja v tiskani obliki in jih razdeliti čim širšemu krogu zainteresiranih.“

Peter Pleško:

„Tako posvetovanje gotovo prispeva k osvežitvi pogleda na raziskovalno—razvojno dejavnost v celotnem SOZD, tako glede organiziranosti RR

dejavnosti, večjih projektov, povezanosti z zunanjimi instituti, vlaganj in trendov vlaganj.

Izredno pomembno se mi zdi, da osvežitev te dejavnosti doseže delovne organizacije in temeljne organizacije, da bodo čutile pomembnost razvojne dejavnosti za njihov razvoj in program, prestrukturiranje, še posebno zdaj, ko razpravljamo in oblikujemo novo srednjeročno obdobje.

Tone Mohar:

„Dosedanja posvetovanja so obdelovala področja razvojno programske problematike in projektne organiziranosti inovacijskih procesov. Diskusije in referati so bili podani z vseh področij RR dejavnosti, ki je tudi na tem področju v Iskri zelo heterogena. Obdelane so bile tako večje kot tudi manjše razvojne grupacije. Podane izkušnje so, na vsak način, vplivale na razvojno organiziranost v posameznih skupinah. To velja tudi za našo DO, kjer imamo problem organiziranosti velikega razvojnega projekta P—I—2000. Pri organiziranju tega projekta skušamo uporabiti čim več domačih in tujih izkušenj. V ta namen so nam ta posvetovanja prišla še kako prav.“

Dr. Lojze Trontelj:

„Taka posvetovanja so, seveda,

zelo pozitivna. Kazalo bi se zamisliti edinole nad tem, da marsikaj, kar smo se domenili na prejšnjih posvetovanjih, ni uresničeno. Mislim, da bi bilo v tej zvezi treba poskrbeti, da bi se služba za inovacije na SOZD okrepila. Najbrž je trenutno prešibka, da bi lahko tudi izvajala vse, kar je prišlo na posvetovanju do izraza. Morda pa še rahla kritika na zadnje posvetovanje: menim, da je bilo preveč posvečeno organizaciji in manj vsebini inovacijskega dela.“

Kakšne akcije, oz. kakšna druga prizadevanja bi bila še potrebna za pospeševanje inovacijske dejavnosti?

Dr. Lojze Trontelj:

„V bodoče bi kazalo organizirati več takih posvetovanj z natančno usmerjenimi temami. To naj bi bile ozke teme, ki naj bi izkristalizirale Iskrin položaj na področjih, ki so za njen bodoči razvoj življenjskega pomena. Npr. razvoj: računalništva, ali še ožje — razvoj posebnih izsekov iz telematike. Iskra ima največ možnosti, da uspe na tem področju, če bo, seveda, pravi čas pripravljena na to.“

Iskra je napravila velik korak pri povečevanju RS dejavnosti v kvantitativnem pogledu, in je treba samo

Predstavitev Iskrinega varilnega programa v Leningradu

V uvodu nekaj osnovnih podatkov o branži avtomatiziranja varjenja v Iskri: DO Iskra-Avtomatika, razvoj: TOZD Razvojni inštitut, sekcija za avtomatizacijo varjenja, trženje: TOZD Trženje, sekcija mehaniški in varilni sistemi, TOZD materialne proizvodnje: TOZD Avtomatskih in varilnih naprav.

Beležimo 20 let razvoja varilne tehnike v Iskri v proizvodnem programu naprav za avtomatizacijo - mehanizacijo varjenja, ki so izključno na prave lastnega razvoja.

V soglasju s sklepi VIII. zasedanja delovnih skupin elektroindustrije SSSR in elektrostrojne industrije SFRJ, ki so definirali osnovne smernice perspektivnega, znanstveno tehničnega in ekonomskega razvoja na področju varilne tehnike je Iskra - predstavništvo Moskva, ministrstva za elektrotehniko SSSR ter inštitutom

VNIIESO organiziralo predstavitev Iskrinega varilnega programa.

V ta namen je bil izveden simpozij „Mehanizacija - avtomatizacija varjenja“ in združen z demonstracijami naprav za mehanizacijo - avtomatizacijo varjenja iz našega proizvodnega programa.

Sodelavci TOZD Razvojni inštitut so na simpoziju sodelovali s temi referati:

Javornik - Razvoj varilne tehnike v Iskri in smernice nadaljnjega razvoja, Rezanje in varjenje s plazmo;

Langus - Karakteristike izvorov varilnega toka za MIG/MAG

- izvori varilnega toka za postopke

- MIG/MAG

- TIG

- varjenje pod prahom

Erjavec: Mehanizacija - avtomatizacija varjenja

Vsa predavanja so bila zbrana in

tiskana v zbirki referatov in razdeljena udeležencem.

Simpoziju je prisostvovalo 72 specialistov iz Inštituta VNIIESO in drugih organizacij. Težišče simpozija je bila diskusija, ki je dala vsem prisotnim možnost izmenjave izkušenj in mišljenj ter vzpostavitev pristnih strokovnih kontaktov.

V programu simpozija je bila med drugim demonstracija naslednjih naših varilnih naprav:

- polavtomat za varjenje v zaščitni atmosferi plinov E 450

- naprava za varjenje po TIG postopku TIGVAR 350 P

- podajalna naprava za varjenje v zaščitni atmosferi plina CO₂ ES/2

- mehanizirana naprava za krožno varjenje - module izvedbe

- pult za preizkušanje gorilnikov.

Sovjetski specialisti so podali sledeče ocene o simpoziju in napravah - citirano iz zapisnika:

- visok znanstveno-tehnični nivo podanih referatov

- prikazane Iskrine naprave so na strokovno svetovnem nivoju varilne tehnike.

Inštitut VNIIESO je največji Inštitut v Sovjetski zvezi za razvoj varilnih naprav s pripadajočo tehnologijo. S svojimi kapacitetami pokriva razvojne potrebe za 15 tovarn, ki delajo v Sovjetski zvezi na področju varilne tehnike. Najtesneje sodelujejo z Elektrik Leningrad, ki ima 400 zaposlenih in proizvede letno 20.000 elektrovarilnih naprav in uvaja rezultate razvojnega dela inštituta VNIIESO v redno proizvodnjo. Po grobih ocenah sovjetskih strokovnjakov pokriva 15 tovarn, ki delajo na področju varjenja samo 22 - 28 % skupnih potreb sovjetskega trga. Ogled tovarne Elektrik daje naslednjo sliko:

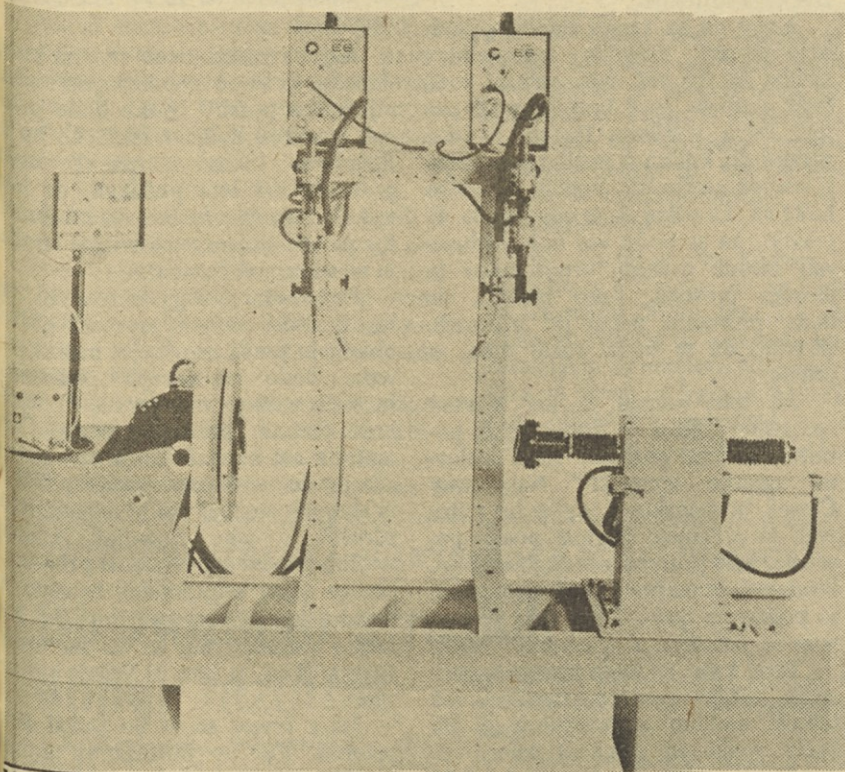
- predvsem so močni na močnostnem (transformatorji, usmerniki) delu varilnih naprav, zaostajajo pa v regulacijskih in varilnih komponentah

- prav tako zaostajajo v proizvodnji naprav za mehanizacijo in avtomatizacijo elektroobločnega varjenja.

Na osnovi izmenjave informacij in mnenj smo ugotovili, da so podane osnove za:

- medsebojno znanstveno-tehnično sodelovanje,

(Nadaljevanje na 4. strani)

Mehanizirana naprava za krožno varjenje z dvema gorilnikoma - ena izmed naprav, predstavljenih na leningrajskem simpoziju.

Mladi na 13. festivalu dela

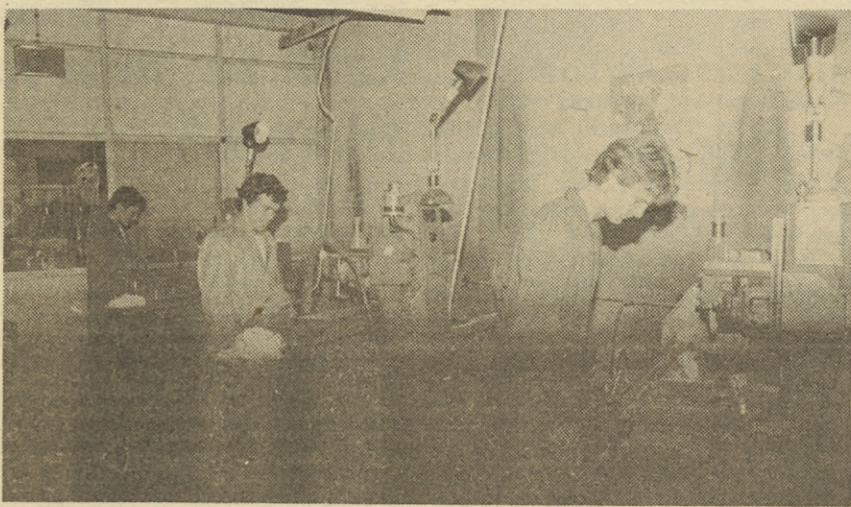
(Nadaljevanje z 2. strani)

vanje je teklo zavzeto in z mnogo resnobe.

V Iskri v Pržanu pa so se pomerili mladinci, ki so za življenjsko pot izbrali elektroniko. Povsod so se Iskrini strokovni ljudje in kadrovske službe potrudili, da so tekmovanja potekala nemoteno in po zahtevanih propozicijah.

Ob zaključku so na slovesni podelitvi priznanj najboljšim tekmovalcem mladim zmagovalcem čestitali mnogi družbenopolitični delavci. Govoril in razdelil priznanja pa je na zaključni slovesnosti v Kodeljevem športnem centru predsednik sindikatov Vinko Hafner. Poudaril je vrednost dela in moč bratstva in enotnosti našega delavskega razreda.

FY

Mladi kovinarji - brusilci med tekmovanjem v Iskrini Orodjarni v Ljubljani.

možne organizacijske povezanosti RR dejavnosti. Ob tem bi bilo verjetno treba poudariti potrebo po enotnih standardih, po enotnih skupnih področjih, kot je to kvaliteta, zanesljivost in to močnejše poudarjeno kot je to doslej!

Peter Pleško:

„Informacija o raziskovalno-razvojnem delu je predvsem namenjena poslovnim in samoupravnim organom ne pa razvijalcem samim. Ob tem se mi zdi izredno pomemben odnos družbe do RR dejavnosti v splošnem, in s tem tudi v SOZD Iskra, pri čemer lahko SOZD Iskra s svojo velikostjo, kakovostjo in organiziranosjo RR dejavnosti prav gotovo služi za povratno informacijo v TOZD.“

Marko Jagodič:

„Na še večjo odmevnost bi lahko računali, če bi organizirali več kot samo eno posvetovanje na leto, in sicer za različne ožje usmerjene inovacijske teme, ki so bolj operativnega značaja, kot na primer: kako sestaviti učinkoviti pravilnik o nagrajevanju inovativne dejavnosti v TOZD, kako sestaviti in voditi raziskovalni in razvojni team, še posebej interdisciplinaren, kako afirmirati domačo inovativno dejavnost - pri tem imam v mislih

strokovno in poljudno publicistiko, kako pospeševati osebno kreativnost, kako prilagoditi patentno zaščito dejanskim potrebam združenega dela itd.“

Miloš Kobe:

„Veliko delavcev tega področja izraža željo, da bi glede na obširnost problematike, ki jo je na takih posvetovanjih v vseh detajlih težko obdelati, organizirali še posvetovanja o posameznih ožjih temah, na primer po posameznih strokovnih področjih, kjer bi hkrati tudi obdelali svetovne tehnološke trende in naše možnosti, da tem trendom sledimo. Prav tu bo koristna tudi udeležba zunanjih institucij, s katerimi sodelujemo pri raziskavah in razvoju.“

Mislim, da je ena nujnih zadev uvedba nekaterih oblik medsebojnega informiranja o tehnoloških dosežkih, ki so velikega pomena za nadaljnji razvoj Iskre, bodisi da gre za naše lastne dosežke ali pa za dosežke v svetu. Pri tem imam v mislih zlasti poslovodna vodstva in samoupravne organe, za katere bi bilo zaradi njihove večne časovne stiske potrebno pripraviti kratke, atractive informacije s tega področja, ki bi jih stalno vzpodbujale k razmišljanju o potrebi po novem programu.“

Mara Ovsenik

NOVOIZVOLJENI ODBORI DS SOZD ISKRA

1. Odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost

1. ZADRAVEC Jurica - Avtomatika predsednik
2. MOHAR Anton - Elektromehanika
3. LEBAN Boris - Avtoelektrika
4. OBREZA Miro ŠIPO Antene
5. PAVLIN Božidar IEZE
6. JAGODIČ Dr. Marko ISEZ
7. BLAŽIČ Ivan Kondenzatorji
8. OGRIN Tomaž Zmaj
9. BANIČ Ivo IC
10. REJA Samo ZORIN
11. JENKO Stane DS SS SOZD

2. Odbor za gospodarjenje in dohodkovne odnose

1. MLAKAR Brane Avtoelektrika predsednik
2. ZELNIK Miroslav Elektromehanika
3. VRŠNAK Franjo Avtomatika
4. MORE Jaka ŠIPO
5. ROZINA Nace IEZE
6. BURNIK Jože ISEZ
7. SIMONČIČ Marija Kondenzatorji
8. ČOPE Rado Zmaj
9. ŽMAVC Marjan IC
10. PISKAR Andrej ZORIN
11. RIGLER Metod ISE

3. Odbor za tržišstvo

1. ANŽIČ Franc ŠIPO predsednik
2. KRČ Venčeslav Elektromehanika
3. SKRBIN Jaka Avtomatika
4. VELIČKAR Boško Avtoelektrika
5. BEŠTER Viktorija IEZE
6. CUZMAN Gorazd ISEZ
7. ŠOBER Božo Kondenzatorji
8. ANZLOVIČ Stojan Zmaj
9. KOČJAN Tim IC
10. BOŽIČ Marcel IC
11. MAROLT Henrik ISE

4. Odbor za organizacijo in informatiko

1. ZORN Otmar IEZE predsednik
2. PIVK Ivan Elektromehanika
3. FUX Rozalija Avtomatika
4. ŠOBAN Bogdan Avtoelektrika
5. KRANJC Franko ŠIPO Sežana
6. TREVEN Marjan ISEZ
7. ŠVAJGER Alojz Kondenzatorji
8. SMRDELJ Aleš Zmaj
9. ŠOUKAL Vito IC
10. ŽIVEC Marko ZORIN
11. MESESNEL Andrej ZORIN

5. Odbor za finance

1. SIMONČIČ Maks ISEZ predsednik
2. MEZEK Henrik Elektromehanika
3. HIDEK Iva Avtomatika
4. PREVANJA Anton Avtoelektrika
5. ZUPANČIČ Slavka IEZE
6. CVETEK Jože ŠIPO Pržan
7. PIRŠ Rezka Kondenzatorji
8. ROM Meda Zmaj
9. VRHOVEC Andrej
10. Iskra Banka
11. VIDMAR Stojan ISE

6. Odbor za kadrovske socialne zadeve in izobraževanje

1. MAYER Janez Elektromehanika predsednik
2. KOMPARE Bojana Avtomatika
3. KONJEDIĆ Milenka Avtoelektrika
4. KAPUS Anica IEZE
5. SKOK Janez ŠIPO Železniki
6. LENARDIČ Bernard ISEZ
7. KOČVAR Jože Kondenzatorji
8. BARBORIČ Marta Zmaj
9. HOČVAR Majda IC
10. EKAR Marjeta Šolski center
11. BAGON Judita DSS SS SOZD

7. Odbor za kvaliteto

1. KOBE Jože Kondenzatorji predsednik
2. TEPINA Edvard Elektromehanika
3. KAUKLER Stane Avtomatika
4. PLATIŠE Andrej Avtoelektrika
5. GORIŠEK Alojz IEZE
6. PEGAM Jože ŠIPO Železniki
7. ZOZZOLY Mihajlo ISEZ
8. RUPAR Tatjana Zmaj
9. STEGNAR Miro IC
10. VEKOVEC Tone IKM
11. VOLOVŠEK Štefan ISE

Poleg teh odborov je DS na svoji 9. seji dne, 17. 12. 1979 imenoval tudi odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela ter predsedstvo KOS predlaga, da se temu odboru potrdi mandat v sestavi:

1. ŠTRUKELJ Jože Avtoelektrika, predsednik
2. PETROVSKI Žarko Avtomatika
3. GEČ Stane Elektromehanika
4. ROVTAR Tone ŠIPO
5. PAPEŽ Mitja IEZE
6. PODRŽAJ Zlatko Zmaj
7. RAMUTA Alojz Kondenzatorji
8. MOŽINA Anton IKM
9. FORTIČ Mitja IC
10. ROZIČ Andrej ISE
11. VODNIK Marko ZORIN
12. VOLARIČ Jože ŠC
13. MISERIT Marjan ISEZ

PRIZADEVNI ORGANIZATORJI PROSLAVE DNEVA ISKRE V ŽUŽEMBERKU. ZAGOTAVLJAJO, DA BO ZA 4. JULIJA VSESTRANSKO DOBRO POSKRBLJENO ZA ŠTEVILNE UDELEŽENCE ISKRAŠE IN NJIHOVE SVOJCE.

Razpisna komisija razpisuje na podlagi sklepa 1. zasedanja delavskega sveta ISKRA - SOZD elektrokovinske industrije n.sol.o. Ljubljana z dne 28. 5. 1980 prosta dela in naloge

VODJE DELOVNE SKUPNOSTI

Skupnih služb ISKRA-SOZD elektrokovinske industrije n.sol.o. Ljubljana, Trg revolucije 3.

Kandidati morajo na podlagi čl. 25 Statuta delovne skupnosti skupnih služb, v zvezi s čl. 77. Samoupravnega sporazuma o združitvi delovnih organizacij v SOZD Iskra, izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo,
- da imajo najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj,
- da so sposobni voditi in organizirati delo,
- da imajo moralno politične kvalitete,
- da obvladajo najmanj enega od svetovnih jezikov.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Osebe, ki kandidirajo na razpisna dela in naloge, najpošljejo svoje priglasitve do 23. 6. 1980 na naslov: „Delovna skupnost skupnih služb ISKRA-SOZD elektrokovinske industrije Ljubljana, Trg revolucije 3/12 (za razpisno komisijo vodje delovne skupnosti)“.

Priglasitve je priložiti dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev.

Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

Predstavitev Iskrinega varilnega programa v Leningradu (Nadaljevanje s 3. strani)

— skupen razvoj naprav za mehanizirane in avtomatizirane varilne postopke:

1. skupen razvoj naprav za avtomatizirano TIG varjenja v moduli izvedbi, in sicer v treh izvedbah:

- varjenje z enosmernimi tokovi
- varjenje z izmeničnimi tokovi
- univerzalna naprava.

Delitev dela: SSSR jakotni del, Iskra regulacijski in varilni del naprav, za jugoslovanski trg, sovjetski trg in nastop na tujih tržiščih. Septembra 1980 morata obe skupini definirati to razvojno nalogo in začeti z delom.

2. Skupen razvoj in proizvodnja naprav za mehanizirano in avtomatizirano varjenje. Sovjetska stran predlaga, da se Iskrin sestavljeni — moduli sistem za avtomatizacijo varjenja osvoji kot osnova za nadaljnji skupni

razvoj in proizvodnjo varilnih avtomatov.

3. Skupen razvoj naprav za rezanje s plazmo (zračna plazma). Končni cilj sodelovanja naj bi bila organizacija kooperacijske proizvodnje na TIG napravah in varilnih avtomatov na osnovi zbalansiranih postavk in z nastopom na tretjih tržiščih.

Na koncu lahko ugotovimo, da je simpozij v Leningradu v Institutu VNIIESO imel zelo velik odmev pri vseh prisotnih. Razprave so bile usmerjene na dolgoročno sodelovanje v razvoju in proizvodnji varilnih naprav. Prav tako ta simpozij pomeni tudi priznanje dosedanjemu delu v razvoju in proizvodnji naprav v Iskri in potrditev pravilne perspektivne usmeritve v Iskri za naslednje srednjeročno obdobje.

Deso Javornik

Brezprekinitveni sistem napajanja v energetiki in procesni tehniki

V aprilu so v prototipni delavnici v novomeški TOZD Napajalne naprave izdelali razsmernik s pripadajočo usmerniško napravo, namenjen nuklearni elektrarni Krško.

Omenjeni napravi, ki z akumulatorsko baterijo tvorijo brezprekinitveni sistem izmeničnega napajanja, neodvisen od stanja in odstopanja parametrov razdelilnega omrežja, sta prvi praktični rezultat sodelovanja med Iskro in AEG.

Glede na njihovo karakteristiko so lahko zahtevni porabniki (med drugim procesni sistemi, avtomati, klinična instrumentacija ipd.), ki med svojim delovanjem ne dovoljujejo nobenih prekinitev, trajno priključeni na razsmernik. Tak način delovanja je možen, ker so razsmerniki vođeni z internim oscilatorjem in dovoljujejo fazno — frekvenčno sinhronizacijo z omrežjem. Kljub visoki zanesljivosti delovanja motnje niso izključene. Zato se z višjo stopnjo zanesljivosti uporablja tiristorsko elektronsko prekopno stikalo, ki v primeru motnje na razsmerniku preklopi porabnike brez prekinitve na omrežju. Še višjo stopnjo zanesljivosti pa predstavlja redundančno vzporedno delovanje dveh, ali več razsmernikov. Ob okvari namreč prevzame napajanje

porabnikov redundančni razsmernik. Že omenjena mnogostranska uporabnost brezprekinitvenega sistema napajanja je optimalno izkoriščena prav z različnimi sistemskimi pristopi glede na specifične zahteve potrošnikov.

In sicer obstajajo:

1. enojni sistem brez možnosti povezave na omrežje, ki je priporočljiv zlasti tam, kjer je frekvenca napetosti razsmernika različna od frekvence omrežja (razsmernik je v bistvu frekvenčni pretvornik).

2. enojni sistem z možnostjo povezave na omrežje uporabljamo, ko sta napajalna napetost in frekvenca porabnikov enaka omrežni napetosti in frekvenci. V tem primeru lahko uporabljamo štiri načine obratovanja:

a) napajanje in razsmernika, ki je priključen na baterijo oz. usmerniško napravo. Ob izpadu omrežne napetosti se porabniki napajajo iz baterije prek razsmernika. Če pa med obratovanjem nastopi motnja v njegovem delovanju, se porabniki avtomatično z elektromehanskim stikalom preklopijo na omrežno napetost. Prekinitve napetosti na porabnikih je v tem primeru reda 100 ms.

b) sotečno obratovanje, pri katerem se porabniki trajno napajajo iz

omrežja, razsmernik pa obratuje v praznem teku, tako da je ob izpadu omrežne napetosti pripravljen za takojšnji prevzem obremenitve porabnikov. Ob povratku omrežne napetosti se porabniki ponovno avtomatično preklopijo na omrežje.

c) zagonsko obratovanje: porabniki se normalno napajajo iz omrežja, razsmernik pa je izklopljen in se avtomatično vklopi ob izpadu omrežne napetosti. Ko dosežejo izhodni parametri razsmernika nazivne pogoje, se izvede avtomatični kontaktorski prekop porabnikov na napajanje iz razsmernika.

Še popolnejšo izvedbo od omenjenega sistema predstavlja sistem dveh razsmernikov z elektronskim prekopom. Vsak razsmernik je dimenzioniran na 100 % obremenitev in vsebuje tudi tiristorsko elektronsko prekopno stikalo. Porabniki se napajajo iz enega od razsmernikov, drugi in omrežje pa služita kot rezervi. Ob motnji na delujočem razsmerniku pripadajoče tiristorsko prekopno stikalo preklopi porabnike na omrežje in čez nekaj trenutkov na drugi razsmernik.

V TOZD Napajalne naprave imajo za letošnje leto v programu izdelavo še osmih razsmernikov, od tega jih bodo šest izdelali za Sovjetsko zvezo. V naslednjem letu pa predvidevajo da bodo izdelali novih 45 kosov, od tega 40 kom za izvoz.

Pri tem naj še omenimo, da je v omenjenih napravah le 30 % uvožnega materiala.

Š. D.

Po poteh X. kongresa ZSMS

Ni še leto dni, odkar je začela s svojim delom OO ZSMS TOZD Sistemi za energetiko, a se že kažejo uspehi, ki potrjujejo pravilnost zastavljene poti. Vpliv mladine se čuti v celem kolektivu, tako zaradi strukture članstva, kakor tudi zaradi množičnosti, saj zajema polovico vseh delavcev v TOZD.

Dobro in sprotno informiranje ter prostovoljno medsebojno sodelovanje članstva kaže rezultate v kvalitetnih realizacijah sklepov. Vsi mladinci se zavestno vključujejo v program ekonomske stabilizacije, redno spremljajo porabo družbenih sredstev ter stalno potrjujejo svojo vlogo, vlogo revolucionarnega dela na tradicijah SKOJ.

Ob dnevu mladosti je na slavnostni seji OO ZSMS sekretar OO Zoran Dornovšek v svojem govoru povedal:

— Ko po šestdesetih letih pogledamo nazaj na prehojeno pot vemo, da smo naredili velik skok naprej, ki pa pomeni na poti razvoja naše družbe šele nekaj korakov.

Prav dan mladosti je tisti dan, ko se moramo zazreti sami vase ter se vprašati: „Ali sem res naredil ve, kar bi lahko?“

Letošnje praznovanje 25. maja je zmotila globoka žalost mladine ob izgubi svojega vzornika, tovariša Tita.

„Zakaj ga je imela mladina tako rada?“ se marsikdo vpraša. Odgovor bi našli v njegovi globoki in stalni povezavi z delom mladine, od časov SKOJ pa do danes. Kako se je zavedal moči in vloge mladine pri nas izpričuje že stavek: „Narodu, ki ima tako mladino, se ni treba bati za svojo prihodnost!“

Zatorej, zavedajmo se svojih dolžnosti in ne le svojih pravic. Dokazimo sebi in drugim s svojim delom in svojo ustvarjalnostjo, da ne želimo izgubiti pridobitev revolucije. Dokazimo, da so nam znana Titova načela in da jih mislimo še naprej uveljavljati v praksi.

Tita ni mogoče nadomestiti, zato pa lahko nadaljujemo njegovo delo — in nadaljevali ga bomo!

Na koncu so mladinci počastili spomin na tovariša Tita z enominutnim molkom.

Ni odveč poudariti, da je OO šele v prehodnem obdobju svojega delovanja, saj s postopnim preходом na kolektivno vodenje uveljavlja pobude in delo vsakega posameznika na osnovi individualne odgovornosti. Prav gotovo je celovitost dela eden temeljnih razlogov za velik vpliv, ki ga ima OO v TOZD, dobra povezava s sindikatom in samoupravnimi organi pa pomeni velik delež pri krepitevi subjektivnih sil v kolektivu.

Predsedstvo OO je pod vodstvom predsednice Nives Lipovšek upravičilo zaupanje mladincev, saj je uspelo v svojih sklepih uresničiti veliko interesov mladine ali pa ostalih delavcev v kolektivu.

Zoran Dornovšek

BODO RES UKINILI DEJAVNOST OSEBNIH PREVOZOV?

Iskra Invest servis ima poleg svojih vzdrževalnih nalog tudi prevoznisko dejavnost, ki je kar razvejana. Organizira prevoze z avtobusi na delo in z dela, organizira prevoze hrane, pošte in raznega drugega blaga, ima pa tudi organizirane osebne prevoze. To zadnje naj bi ukinitili! Zakaj?

Osebne avtomobile so lani in prej s pridom uporabljali v Iskra Commerce, za potrebe skupnih služb ZP, za potrebe delovnih organizacij in drugih. Prednost organiziranih osebnih prevozov je več. Invest servis ima precej velik park in lastne šoferje, tako da ne nudi le avtomobila ampak celoten prevoz. Poslovni ljudje tako pridejo na razgovore, na sklepanje pogodb in dogovorov spočiti. Težko si je namreč zamisliti, da bo nekdo uspešno in prodorno opravil svoje delo po nekaj urah živčnega šofiranja.

Letos pa so zaradi stabilizacijskih prizadevanj naročila avtomobilov upadla in vse več teh osebnih vozil stoji. Zato so pred kratkim v IIS poslali vsem vodilnim ljudem v Iskri vprašalnik, koliko še mislijo uporabljati osebna vozila IIS. Večina je modro molčala. Le nekaj jih je odgovorilo. Ti pravijo, da se bodo vse bolj posluževali lastnih osebnih avtomobilov in javnega prevoza. Tako menijo, da bodo prihranili nekaj pri prevozih, skratka, da se bodo vozili manj in ceneje.

Ob tem nastaja že kar smešno vprašanje: „Smo se doslej vozili potratno in brez potrebe? Smo poslovno agresijo opustili?“ Nasprotno. Človek bi pričakoval, da se bo s širitvijo in večanjem Iskrinih poslov povečala tudi potreba po dogovarjanju, kontaktih in osebnih stikih strokovnih in poslovnih ljudi. Tako tudi je. Prevozi se množijo. Z „lastnimi“ vozili.

Torej kaže, da bodo mnoge organizacije, TOZD in službe nabavile še več lastnih osebnih avtomobilov, ki jih bodo vozili ali poklicni šoferji ali porabniki sami. In to naj bi bilo ceneje. Vzemimo primer Iskre Commerce, TOZD Domači trg. Lani so zanje naredili pri IIS prek 400.000

kilometrov osebnih prevozov. Koliko avtomobilov bo zdaj potrebnih? Koliko šoferjev? Bo to ceneje? Na hitro pogledano morda res. Toda dejstvo, je da kaže statistika, da naredijo IIS avtomobili za osebni prevoz — 6000 kilometrov mesečno, „individualni“ osebni avtomobili, ki so na razpolago napr. direktorjem pa 1500 — 2000 kilometrov mesečno. Ostali čas avtomobili stojijo. Je to ceneje? V delovni organizaciji ali TOZD mnogo stroškov, ki sicer so, skrijejo drugod. Šofer pod OD, vzdrževanje avtomobila pod remont in tako naprej.

Še en pomislek proti „lastnim“ vozilom. Kaj pa parni in neparni dnevi? Te dni je vsak četrtek in torej vsak Investov avto do konca sedenja še premalo jih je. In če to dejavnost opustijo?

Kaj pa maksimalno možna kvota denarja, ki se po stabilizacijski resoluciji lahko porabi? Kako bodo potekali poslovni ljudje v Iskri, ko bo dovoljena kvota izčrpana? Bodo preostali del leta počakali, da letmine? Naročilo Investovih avtomobilov pa se bremeni v materialne stroške in ne v breme kilometrin.

Poslovodni kolegij Iskre meni, da bi dejavnost osebnih prevozov počasi ukinitili in prešli na cenejše načine prevoza. Bodo res cenejši? Pri Iskri Invest servisu pa menijo, naj bi dejavnost osebnih prevozov ostala. Celotno razširila naj bi se. Sedanja osebna vozila po delovnih organizacijah, TOZD in skupnih službah naj bi organizirano združili in tako zmanjšali režijske stroške in povečali možnost prevozov. Mnogo manj avtomobilov bi stalo in čakalo enega samega človeka. Na mestu čakanja, naj bi šli na drugo vožnjo. Tudi o tem bi veljalo razmisliti.

Iskra Invest servis bo znižal cene prevoza. Ker bo postopoma ukinitelj dejavnost, v kilometer ne bo več vključeval razširjene reprodukcije in zato bodo kilometri cenejši.

DELOVNA ORGANIZACIJA BATERIJE ZMAJ

Kako so poslovali v prvem trimesečju

Značilnosti poslovanja letošnjega leta je uspešno izpolnjevanje proizvodnih planov in zelo dobra prodaja v prvih dveh mesecih, ki pa je žal že meseca marca močno popustila. V tem obdobju smo pretežno prodajali še po lanskoletnih cenah. Nove cene so bile odobrene šele 10. marca. To je povzročilo kljub višji fizični prodaji nekoliko nižje doseganje dohodka od planiranega. V TOZD Baterije je bila fizična proizvodnja za 10 % višja od lanske, količinski plan za to obdobje pa je dosežen 90 %. Skupno je bilo izdelanih 13,6 milijona baterij, kar je za 12 % več kot v istem obdobju lani.

V TOZD Specialne baterije je bila proizvodnja po vrednosti za 38 % višja od lanske in je plan 100 % realiziran. Izdelanih je bilo 763 tisoč baterij ali 25 % več kot lani ter ustrezen del paste za skupni proizvod s temeljno organizacijo Baterije. Največje povečanje je doseženo pri baterijah 4R 25, ki so bile tudi v celoti prodane izključno v izvoz.

Povprečno število zaposlenih je bilo enako lanskemu, to je 403. Od tega v TOZD Baterije 206, v TOZD Specialne baterije 111 in delovni skupnosti 86 delavcev.

Tehnična produktivnost je povečana v TOZD Baterije za 11 % oz. v TOZD Specialne baterije za 35 %.

Boleznski izostanki so že vedno visoki. Znižali so se v delovni skupnosti skupnih služb in TOZD Specialne baterije, medtem ko so v TOZD Baterije še celo povečani v primerjavi z lani.

Celotni dohodek v obravnavanem obdobju je bil dosežen v višini 64,99 milijona din ali 20 % več kot v istem obdobju lani. Dohodka smo ustvarili 28,2 milijona ali 25 % več in čistega dohodka 17,4 milijona ali 34 % več od lanskega leta. Od tega nam je ostalo za akumulacijo po začasnih razporeditvi v TOZD Baterije 1,7 mili-

jona din v TOZD Specialne baterije 0,4 milijona din.

Doseženi rezultati glede dohodka in akumulacije so nekoliko pod planiranimi za to obdobje. Vzrok je razkorak med rastjo nabavnih in prodajnih cen, ki smo ga uspeli zmanjšati z znižanjem materialnih stroškov in večjo produktivnost. Bolj zaskrbljujoče je upadanje prodaje na koncu obdobja, ki ima lahko, v kolikor se ne nadaljevalo, negativne posledice na rezultate poslovanja v drugem četrtletju.

R. Čop

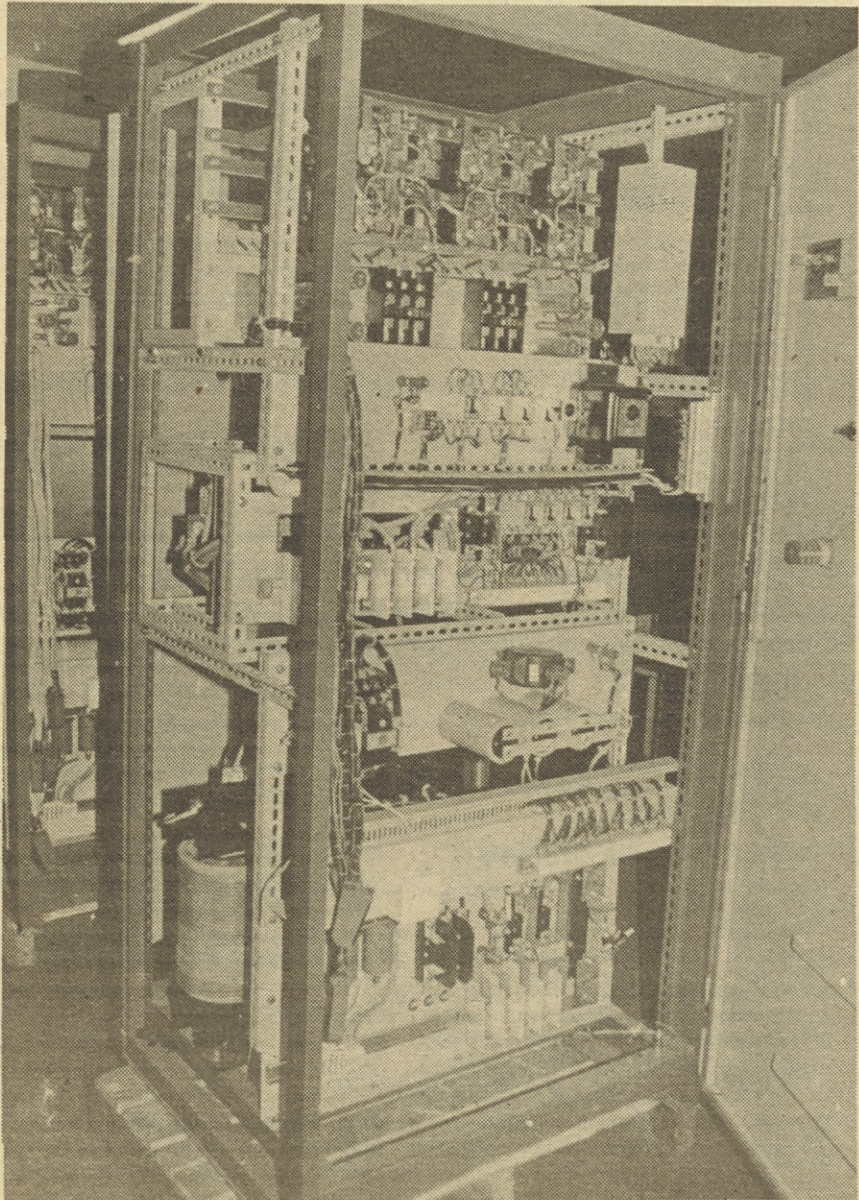
Srebrno priznanje sindikata

Že pred časom smo v našem glasilu zapisali, da je bila v zadnjem obdobju aktivnost osnovne organizacije sindikata v TOZD Specialne baterije na dokaj visoki ravni. Ker lani naše glasilo ni izhajalo, tudi spremljali nismo in še manj zapisali, kaj in na katerem področju je aktivnost delovanja bila izrazitejša. Vsekakor je bila in to potrjuje tudi prejšnje priznanje ob prazniku osvobodilne fronte 27. aprila 1980. Glasi se:

„Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Slovenije Grosuplje je sprejelo ODLOK, da dodeli srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije Osnovni organizaciji ZSS Industrije baterij Zmaj — TOZD Specialne baterije Sentvid pri Stični za večletno učinkovito delovanje pri uresničevanju interesov članstva.“

Sledi še datum 21. 4. 1980 in žig „Zveza sindikatov Slovenije, občinski svet Grosuplje.“

Vsem članom osnovne organizacije sindikata v Sentvidu naše čestitke in želje, da nadaljujejo in še poglobljajo aktivno delovanje.

V prototipni delavnici TOZD Napajalne naprave pripravljajo nov razsmernik z ustrezno usmerniško napravo.

TOZD FERITI – LJUBNO–SOLČAVA

Zvestobo Titu izkazuje delo

Iskra na Ljubnem in v Solčavi ima zelo aktivno sindikalno osnovno organizacijo. Ker so zaposlene po večini ženske, je aktivnost še toliko bolj vredna pozornosti. Poleg rednega sindikalnega in drugega družbenopolitičnega dela so letos ob bridki izgubi predsednika Tita organizirale Dan racionalizacije. Že pred tem pa so denar, namenjen za praznovanje Dneva žena namenile za sklad za izgradnjo ginekološkega oddelka ambulan-te v Lučah.

Iz sindikalnih skupin je prišla pobuda, da bi v spomin na velikega vzornika, delavca in revolucionarja maršala Tita, 7. maj letos razglasili v delovnih enotah Feritov na Ljubnem in v Solčavi za dan racionalizacije. Ta dan naj bi naredili čimveč, čimbolje in čim bolj gospodarno, kot je to naročil Tito. Že ob žalovanju sotoz delom skušali narediti še en stabiliza-cijski korak v čast velikemu možu. Tako so se pridružili v teh delovnih enotah Titovi misli, da bomo samo-stojnost dokazali z delom in neodvis-nost z enotno akcijo.

Vsi delavci so v Solčavi in na Ljubnem pobudo sprejeli in uspeh je bil lep. Sedmega maja so norme pre-segli poprečno: v poslovni enoti Ljubno za 25 %, v poslovni enoti Solčava pa celo za 30 %. Tako so z delom manifestirali odločenost nada-ljevati Titovo pot.

Ob tem so v sindikalnih skupinah ugotovili, da bi bilo mogoče narediti v smeri stabilizacije še več. Tako bi s popolnejšo organizacijo dela bolj in

temeljiteje izrabili delovni čas. Marsi-kaj bi na primer lahko naredili tudi s hitrimi popravili strojev. Včasih namreč zaradi malenkostne napake na stroju delavec stoji dalj, kot je res neobhodno potrebno. Tako se pozna zastoj na traku oziroma v tehnološ-kem procesu. Seveda pa morajo za taka izboljšanja prispevati svoja priza-devanja vsi delavci.

Ob teh razpravah so sklenili tudi, da uvedejo udarniško soboto. Tako bodo prispevali k zmanjšanju stroš-kov, večjemu preseganju načrta proiz-vodnje in zlasti k povečanemu izvozu, ki prinaša določene bonitete za uvoz opreme, ki jo še in še potrebujejo. Seveda pa se bo ob tem povečalo tudi pozitivno razmerje, ki dopušča izpla-čilo višjih osebnih dohodkov.

Morda bi se veljalo še komu zami-sliti ob takih, sicer vsakdanjih, pa vendar še kako aktualnih pobudah. Osveščenost in gospodarnost nekega kolektiva je v njegovi produktivnosti, ki temelji na načrtnem strokovnem pristopu. Čeprav so dejstva enostav-na, jih še marsikje nekako „ne mo-rejo“ razumeti.

Naj omenimo še humano gesto kolektivov v Solčavi in na Ljubnem ob letošnjem Dnevu žena – 8. marcu. Žene in dekleta so namenile sredstva namenjena za proslavo njihovega praz-nika za sklad za izgradnjo ginekološ-kega oddelka v ambulanti v Lučah. Vsekakor lepa in zlasti humana gesta.

KF

TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA KOSTANJEVICA

Ob znižanih stroških dober rezultat

Kostanjeviška industrijska elek-tronika je mlad kolektiv – še mlajša pa je njihova TOZD, ki je postala samostojna samoupravna enota šele letos. Prav zaradi tega si prizadevajo za čimboljše poslovne rezultate. Dobro se namreč zavedajo, da je mnogo odvisno od dobrega štarta.

Leto 1980 so dobro začeli. Celoten dohodek je bil v 1. kvartalu 44 % večji od lanskega prvega tromesečja, do-hodek pa kar za 96 % višji. To jim je uspelo ob vsestranskem zniževanju stroškov.

Konec marca sicer niso dosegli četrtine obsega letne proizvodnje, vendar po dinamičnem planu raču-najo, da bodo do konca leta program letošnje proizvodnje v celoti dosegli in to za domači trg in izvoz. Tudi nagra-jevanje po delu sistematično izpopol-njujejo in ob stimulatvinih, dohod-kovnih tudi dosegajo primerno storil-nost.

Tudi njihovi razvojniki ne mirujejo. Na podlagi tržnih raziskav in v okvirih možnosti pripravljajo nekaj novih iz-delkov, v delu pa imajo več novih izvedb svetlobnih regulatorjev. Vso

pozornost pa posvečajo izvozu, ki bi ga radi čimprej in čimobsežneje reali-zirali.

Imajo pa precej težav z uvozom repromateriala. Doma čisto ni lahko dobiti nekaterih materialov, zlasti kva-litete, ki jo zahteva industrijska elek-tronika ne. Potrudili so se in že več materialov zamenjali z domačimi in s tem nadomestili uvoz. Vendar vsega ne morejo opraviti z domačimi suro-vinami in polizdelki.

Industrijska elektronika je sredi investicije. Gradijo nove proizvodne prostore na kostanjeviškem industrijskem kompleksu. Sodobna tovarna in precej nove opreme jim bo dalo še več možnosti zlasti za višjo produktivnost. Gradnjo naj bi zaključili pred koncem letošnjega leta. Le-ta pa ta že kasni za mesec dni. Na gradbišču mi je povedal vodja gradbišča, da jim zelo nagaja vreme. Ker gradijo na močvimem te-renu jim ob dežju zaliva jarké in so zaradi tega črpali vodo že nad 200 ur. Temelje imajo večinoma že zabetonirane in ta težava bo zdaj odpadla.

Žal pa se zatika tudi pri banki in tudi strokovne službe prepočasi reš-ujejo financiranje. Taka počasnost pa gradnjo tudi draži.

F. Kotar

TOZD UPORI ŠENTJERNEJ

Kakovost — jamstvo za uspeh

Ob vse bolj zaostrenih pogojih go-spodarjenja je na domačem trgu in v izvozu vse bolj vospredjukaleteta. Ker je povpraševanja manj, je treba izdelke narediti take, da so konkurenčni s kakovostjo. Koliko in kako uspevajo v

to smer v Tovarni uporov v Šentjer-neju. Zanje je kvaliteta še posebej pomembna zato, ker večino svoje proizvodnje izvozijo.

Ko govorimo o kakovosti oziroma s tujko o kvaliteti moramo takoj razmejiti dva pojma: kakšen je izdelek po kakovosti – se pravi solidnosti izdelave, zanesljivosti in zvestobi de-klaraciji izdelovalca, drugič pa gre za tehnološko sposobnost, funkcional-nost in uporabnost, ki se s časom posodablja in prilagaja najnovejšim dosežkom v tehniki oziroma v našem primeru uporov elektroniki.

V službi kontrole kvalitete mi je vodja Marjan Molan zatrdil, da se šentjernejski upori mirno lahko kosajo z izdelki drugih proizvajalcev v Jugo-slaviji. Lahko bi celo rekli, da so iskri-ni upori med najboljšimi, najkakovost-nejšimi v državi. Tudi po svetu, kamor šentjernejski izvažajo, se mirne duše postavijo ob bok velikim svetovnim proizvajalcem, zlasti z najnovejšim proizvodom njihove uporabne tehni-ke: z metalfilm – uporom. Prav za tega zadnjega, ki ga sicer proizvajajo v redni proizvodnji, vendar so še neke

na začetku, zelo manjka kapacitet. Metalfilm – upor je namreč zelo iskan pri nas in na svetovnem trgu. Prodali bi ga lahko še mnogo več, če bi jim zmogljivosti v proizvodnji to dovolje-vale.

V proizvodnji so sicer sedanjo obliko in kakovost zelo dosegli, se-veda v mejah, ki jim jo dopušča njho-va strojna oprema. Tu pa so meje zelo fiksne in premike je možno narediti le z velikimi in zahtevnimi vlaganji. Za take premike jim ne manjka ne znanja ne pripravljenosti, navadno se zatakne pri denarju.

Tak primer je zaščita uporov. V šentjernejski Iskri jih še vedno laki-rajo, drugod po svetu so tehnologijo posodobili in jih zaščitijo drugače. Take, že kar zastarele metode so pri kupcih lahko vprašljive, čeprav zaradi uporabe starejše tehnologije izdelek ni nič manj kvaliteten.

Sicer pa v kontroli kvalitete upora-bljajo najsodobnejšo merilno tehniko, nekaj instrumentarija imajo prav zdaj naročenega. Vendar bi želeli še več avtomatike, ki bi izključila v tej drobni proizvodnji človeški faktor in zagotovila še večjo kontinuiteto kakovosti in zanesljivosti.

Poslužujejo se tudi najsodobnejših metod dela. Integralna metoda kontrole kvalitete jim je „že prišla pod kožo“, kot so mi zatrdili. Ob meto-dičnem delu zlasti zelo pozorno spremljajo odmeve s tržišča in mnenja proizvajalcev elektronike, ki upora-bljajo upore iz Šentjerneja. Taka hitra in pozorna odzivnost je zlasti važna za renome na trgu.

Ne manjka jim pa kadrovskih težav. Še vedno je premalo strokovnja-kov v službi kvalitete. Kontrola kaka-vosti namreč ne sme biti zgolj mehan-sko delo. Več ustvarjalnosti in fleksi-bilnosti je treba vnesti v to delo. Seveda pa je treba za tak način dela imeti dovolj strokovnega znanja. FY

Stiskanje v Magnetih – pri stroju Marija Nikolaš.

TOZD MAGNETI

Nov magnet za telefon

Ob vse večjih prizadevanjih, da bi se „otresli“ vsaj nepotrebnega uvoza, tudi v Magnetih ne mirujejo. Z doma-čim znanjem in domačo tehnologijo so osvojili že celo vrsto izdelkov, ki so jih proizvajalci elektronike in mehani-ke doslej uvažali. Pred kratkim pa je stekla proizvodnja magnetov, ki se uporabljajo za telefonijo. To je še zlasti pomembno zato, ker ga je doslej kranjska elektromehanika izključno uvažala.

V TOZD Magnetih pravijo, da so razvoj magnetov za telefonsko slušalko razvili že pred časom in je šel v proiz-vodnjo malce pozno. Izdelujejo ga iz modificirane zlitine in je v celoti prilagojen zahtevam največjega porabnika – Iskre – Elektromehanike. Zado-voljili so vse zahteve po kvaliteti in tehnoloških lastnostih, kar ni bilo enostavno. Elektromehanika potrebuje velike količine tega izdelka in v začetku bodo v Magnetih zadovoljili le del potreb, pozneje, ko bodo pove-čali kapacitete, pa upajo, da bodo lahko ustregli v celoti.

Morda je ob tem zanimivo to, da je ta posebni magnet narejen iz specialne zlitine ALCOMAX 3 s polusmerjeno kristalno strukturo. Naši proizvajalci ta magnet še vedno uvažajo v glavnem iz Zvezne republike Nemčije. Poleg Elektromehanike se zanj zanima tudi Tovarna telefonije Mihajlo Pupin iz Beograda. Zanimivo je, da so zlasti zadnji čas zahteve kupcev postale vse bolj muhaste. Povpraševanje po neka-terih vrstah magnetov raste, za druge spet je manj zanimanja. Zato pravijo v Magnetih, da se fleksibilno prilagajajo povpraševanju in naročilom. V razvoju pa imajo več perspektivnih artiklov s področja magnetne tehnike, ki so na trgu iskani doma in v inozemstvu.

F. Kotar

Sklepi 1. zasedanja DS SOZD Iskra

DS soglasno izvoli:

- 3-člansko verifikacijsko komisijo v sestavi: predsednik – Križnar Franc, Elektromehanika
- član – Penko Silvo, Široka potrošnja
- član – Homar Olga, DSSS SOZD
- zapisnikarja zasedanja: Flerin Cvetka
- dva overovalca zapisnika: Zorko Vili, Iskra Commerce
- Mrhar Franc, Baterije Zmaj

DS soglasno sprejme poročilo volilne komisije SOZD o poteku volitev in izvolitvi novih delegatov DS in Odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra.

DS soglasno sprejme poročilo verifikacijske komisije ter na njegovi osnovi potrdi mandate 44 prisotnim delegatom DS.

DS bo na naslednji seji sklepel o potrditvi mandatov odsotnih 9 delegatov DS in sicer:

- Brajnik Cveto, Elektromehanika
- Košir Peter, Elektromehanika
- Černetič Josipina, Elementi
- Strmole Ig nac, Baterije Zmaj
- Čopi Miran, Avtoelektrika
- Platiše Andrej, Avtoelektrika
- Prinčič Alfonz, Avtoelektrika
- Preskar Vinko, Avtomatika
- Žnidar Alojz, ISEZ

DS soglasno sklene, da se predvidene volitve in imenovanja na današnjem zaseda-nju opravijo z javnim glasovanjem.

DS na osnovi predloga KOS SOZD soglasno izvoli:

- za predsednika DS tov. Čebelo Jožeta, Iskra Commerce
- za namestnika predsednika DS tov. Deržaj Majdo, Elementi

DS soglasno sprejme predlog KOS SOZD, da do imenovanja novega sekretarja DS opravila to funkcijo dosedanj sekretar DS tov. Mohor Bogdan.

DS soglasno sprejme poročilo predsednika DS tov. Zorn Otmarja o delu DS in izvršilnih organov DS ter Odbora za samoupravni nadzor SOZD Iskra v preteklem mandatnem obdobju.

DS na osnovi predloga KOS SOZD sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS določi na osnovi 64. člena Statuta SOZD Iskra 11-članski sestav izvršilnih organov DS za svojo mandatno dobo.
2. DS imenuje izvršilne organe DS (Imena izvoljenih objavljamo posebej)

Na predlog KOS SOZD sprejme SOZD soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme ugotovitelni sklep o sestavi oz. imenuje za svojo mandatno dobo: a) Odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki ga v skladu z določili samoupravnih splošnih aktov, ki urejajo to področje sestavljajo:

- predsednik KPO SOZD Iskra, ki je po svojem položaju predsednik odbora – Stipančič Anton
- član KPO SOZD za SLO – Mužič Boris namestnik predsednika odbora
- predsednik DS SOZD – Čebela Jože
- predsednik odbora za samoupravni nadzor
- predsedniki DPO SOZD:
- predsednik KOS SOZD – Kern Janez
- predsednik ZB SOZD – Križnar Franc
- predsednik ZSM SOZD – Čiuha Avguštin
- predsedniki odborov DO:
- Elektromehanika – Mihev Aleksander
- ISEZ – Abramovič Živojin
- Elementi – Kovačič Stane
- Široka potrošnja – Primožič Simon
- Avtoelektrika – Eržen Jože
- Kondenzatorji – Kočevar Jože
- Baterije Zmaj – Smolič Franc
- Iskra Commerce – Medič Ilija
- IKM – Mlakar Franc
- ZORIN – Trojar Marjan
- Invest servis – Dvoraček Marjan
- Šolski center – Rekar Ciril

- b) Komisijo za nagrade in priznanja Iskre, ki jo v skladu s samoupravnim sporazumom o nagrajevanju posebnih dosežkov v SOZD Iskra sestavljajo:

- predsednik KSDS SOZD – Čebela Jože
- predsedniki DPO SOZD:
- predsednik KOS SOZD – Kern Janez
- predsednik ZB SOZD – Križnar Franc
- predsednik ZSM SOZD – Čiuha Avguštin
- predsedniki DS DO:
- Elektromehanika – Marc Miroslav
- ISEZ – Raubar Zorko
- Elementi – Šunta Franc
- Široka potrošnja – Rakovec Jangz
- Avtoelektrika (član bo imenovan po konstituiranju DS)
- Avtomatika – Radošević Jože
- Kondenzatorji – Cesar Jože
- Baterije Zmaj – Mayer Marjan
- Iskra Commerce – Bobbera Ljubo
- IKM – Čuček Dušan
- ZORIN – Galjot Stane
- Invest servis – Rozman Rudi
- Šolski center – Košnik Stane
- DSSS SOZD – Bagon Judita

- c) Komisijo za oblikovanje predlogov za podelitev odlikovanj SFRJ, ki jo se-stavljajo:

- predsedniki DPO SOZD in samoupravnih organov SOZD Iskra:
- predsednik KOS SOZD – Kern Janez
- predsednik ZB SOZD – Križnar Franc
- predsednik ZSM SOZD – Čiuha Avguštin
- predsedniki ustreznih komisij DO:
- Elektromehanika – Orel Franc
- ISEZ – Wedam Jože
- Elementi – Kranjc Žarko
- Široka potrošnja – Iglič Božo
- Avtoelektrika – Zajec Adolf
- Avtomatika – Zadravec Jurica
- Kondenzatorji – Malnerič Etbin
- Baterije Zmaj – Miklavc Slavka
- Iskra Commerce – Drašler Janez
- IKM – Venek Edo
- ZORIN – Prešlenkov Vančo
- Invest servis – Rozman Rudi
- Šolski center – Pavčič Franc
- DSSS SOZD – Bagon Judita

2. DS odloži imenovanje Odbora za spremljanje izvrševanja programa in delovnih načrtov preobrazbe samoupravnih odnosov v SOZD Iskra do naslednjega zase-danja, ko se pripravi tudi nov program dela odbora.

3. DS podaljša mandat oz. imenuje za svojo mandatno dobo Odbor za varstvo pri delu in humanizacijo dela v naslednji sestavi:

- predsednik Štrukelj Jože, Avtoelektrika
- nam. predsednika Fortič Mitja, Iskra Commerce
- člani Petrovski Žarko, Avtomatika
- Geč Stane, Elektromehanika
- Rovtar Tone, Široka potrošnja
- Papež Mitja, Elementi
- Podržaj Zlatko, Baterije Zmaj
- Ramuta Alojz, Kondenzatorji
- Možina Anton, IKM
- Rožič Andrej, Invest servis
- Vodnik Marko, ZORIN
- Volarič Jože, Šolski center
- Miserit Marjan, ISEZ

4. DS imenuje za člane Iskre v domicilni odbor partizanskih RA delavnic in koroš-kih partizanov:

- Križnar Franc, Elektromehanika
- Mužič Boris, DSSS SOZD

DS sprejme poročilo razpisne komisije za imenovanje 5 članov kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra ter na osnovi njihovega predloga sprejme soglasno naslednji sklep:

- DS imenuje:
- za člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za razvoj in inovacije tov. Kobe Miloša,
- za člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za kakovost in poslovno sodelovanje z organizacijami in deželami SEV tov. Blenkuš Gajmira,

(Nadaljevanje na 6. strani)

„Delo z upori je zelo precizno,“ meni Marija Žnidaršičeva, ki dela pri tiska-nju.

Sklepi 1. zasedanja DS SOZD

(Nadaljevanje s 5. strani)

— za člana kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra za stike z javnostjo tov. Ovar Ivana
DS na osnovi predloga razpisne komisije in mnenja KOS SOZD sprejme soglasno naslednji sklep:

DS zadolžuje predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra, da do naslednje seje DS pripravi predlog programa dela poslovnega kolegija SOZD Iskra in predlog delitve dela med člani poslovnega kolegija oz. predlog za ponoven razpis članov kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra.

DS na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD tov. Bukinisa in dostavljene gradiva sprejme soglasno naslednji sklep:

1. DS sprejme Poročilo o poslovanju SOZD Iskra od 1. 1. do 31. 3. 1980 z ugotovitvijo, da je bilo poslovanje v tem obdobju sicer ugodno, saj doseženi rezultati na področju proizvodnje, prodaje, zaposlovanja in akumulacije, dajejo osnovo za izvršitev Letnega programa SOZD Iskra za leto 1980 za uresničevanje ciljev in obveznosti iz samoupravnega sporazuma o temeljih plana SOZD Iskra za srednje-ročno obdobje 1976–1980; vendar pa stabilizacijski ukrepi še niso našli pravega odraza v ugodnejši strukturi celotnega prihodka in dohodka.

2. DS na osnovi gornje ugotovitve zadolžuje odgovorne organe v DO oz. TOZD, da storijo vse potrebno za znižanje materialnih stroškov, za usklajeno rast sredstev za osebne dohodke z višjo rastjo dohodka, kar vse izhaja iz družbeno sprejetih stabilizacijskih načel. Odgovorni samoupravni organi v DO oz. TOZD morajo nadaljnjo pozornost usmeriti še zlasti na aktivnejšo, selektivnejšo investicijsko dejavnost in na nadaljnje izboljšanje zunanjetrgovinske bilance.

DS na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD tov. Bukinisa, predloga odbora podpisnic in razprave ter dostavljenega gradiva sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme načrt investicijskih naložb za leto 1980 po priloženem pregledu in določenem vrstnem redu.

2. Potrebna obratna sredstva k vsakemu investicijskemu projektu je treba zagotavljati vzporedno z naložbo v osnovna sredstva za kar se morajo zalagati, poleg investitorja, tudi ostali faktorji v DO in SOZD preko konzorcija bank.

3. Pri zagotavljanju sredstev za investicije so udeležena združena sredstva SOZD praviloma z največ z 2 proti 1 k lastnemu deležu investitorja.

4. Projektu Mikroelektronika se iz združenih sredstev SOZD zagotavlja celotni lastni delež v višini predpisani z zakonom.

5. Projektom posamezne delovne organizacije se udeležba iz združenih sredstev zmanjša za obveznosti TOZD, ki ni pristopila k sporazumu in za neplačane dospel obveznosti posamezne TOZD delovne organizacije.

6. Združena sredstva se investitorjem zagotavljajo ob upoštevanju vrstnega reda in stopnje pripravljenosti posameznega projekta.

7. Odbor podpisnic in Iskra banka sprejemata konkretne odločitve za realizacijo načrta.

DS na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD tov. Gantarja, mnenja in predloga KOS SOZD ter objavljenega gradiva sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS posreduje v javno obravnavo osnutke samoupravnih sporazumov

— o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka v SOZD,
— o enotnem oblikovanju razvidov nalog v SOZD,
— o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke,
— o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za skupno porabo in
— o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnega dela.

2. Celotno aktivnost v zvezi z javno obravnavo organizira in vodi sindikat.

3. Javna obravnava se zaključi s 15. 7. 1980

DS na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD tov. Kobeta ter dostavljene gradiva sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme predlog Samoupravnega sporazuma o osnovah za nadaljevanje, razširitev in utrditev dosedanjega medsebojnega sodelovanja pri raziskovalni in strokovno-tehnični dejavnosti in vzgoji kadrov med SOZD Iskra in Kemijskim inštitutom „Boris Kidrič“ Ljubljana.

2. DS pooblašča predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD tov. Stipančič Antona za podpis sporazuma.

3. DS imenuje v koordinacijski odbor za izvajanje sporazuma: Jarec Mirana, Elementi — TOZD Magneti Ogrin Tomaž, Baterije Zmaj Šlokan Milana, DSSS SOZD.

4. DS pooblašča Odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost, da spremlja izvajanje sporazuma.

DS na osnovi podane obrazložitve člana KPO SOZD tov. Kobeta ter dostavljene gradiva sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme predlog Samoupravnega sporazuma o medsebojnem dolgoročnem sodelovanju na raziskovalnem, strokovno tehničnem in izobraževalnem področju med SOZD Iskra in Inštitutom za elektroniko in vakuumsko tehniko Ljubljana.

2. DS pooblašča predsednika kolegijskega poslovnega organa SOZD tov. Stipančič Antona za podpis sporazuma.

3. DS imenuje v koordinacijski odbor za izvajanje sporazuma: Pompe Igorja, Elementi Zorko Rudija, Elektromehanika Grgič Boža, Avtomatika

4. DS pooblašča Odbor za razvojni program in raziskovalno dejavnost, da spremlja izvajanje sporazuma.

DS na osnovi podane obrazložitve tov. Baniča, mnenja in predloga KOS SOZD in stališča poslovnega kolegija SOZD ter dostavljenega gradiva sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS sprejme na znanje Poročilo o delu KK Iskra Olimpija v obdobju 1979–1980 z ugotovitvijo, da dosednji nastopi niso v celoti upravičeli hotenj delavcev Iskre predvsem v prizadevanju in športnem obnašanju igralcev v igri ter sprejme predlog KOS SOZD pri čemer je zlasti potrebno:

— pristopiti k dopolnitvi določil samoupravnega sporazuma predvsem z vidika rezultatov, ki jih klub dosegata tekom tekmovalne sezone;

— v samem klubu več storiti za primeren odnos igralcev do samega nastopanja in na utrjevanju samoupravnih odnosov.

2. DS imenuje delegacijo Iskre v organih kluba Iskra Olimpija v sestavi: Škopac Fabio, Iskra Commerce Banič Ivo, Iskra Commerce Kern Janez, predsednik KOS SOZD Čiuha Avguštin, predsednik KS ZSM SOZD Pavlica Miloš, sekretar DPO SOZD Lasič Zmago, Avtoelektrika Tekavec Vili, Invest servis Drinovac Niko, Elektromehanika Vidic Ilko, Avtoelektrika Kastelic Anton, Avtomatika Mohorko Venčeslav, Baterije Zmaj Grmek Miloš, Široka potrošnja Vinter Franc, Elementi ter še delegat DO ZORIN

Prvi trije so hkrati tudi možni kandidati za člane IO, prvih šest imenovanih pa za člane upravnega odbora. DS na osnovi predloga KOS SOZD sprejme soglasno naslednje sklepe:

1. DS imenuje v svet DO IKM naslednje delegate uporabnike: Zemljič Zoltan, Elementi Ognjanovič Drago, Avtomatika Tepina Edvard, Elektromehanika Hafner Peter, Široka potrošnja

2. DS sklene, da se prične postopek za imenovanje novega vodja Delovne skupnosti skupnih služb SOZD Iskra ter v ta namen imenuje razpisno komisijo v sestavi: Ančič Mitja, DSSS SOZD predsednik Varoga Majda, DSSS SOZD Oblak Jože, Elementi Kuranovski Vlado, Avtomatika

DS sklene, da je na vsaki seji DS zadnja točka dnevnega reda vprašanja delegatov. DS zadolžuje sekretariat samoupravnih organov SOZD, da vsem delegatom posreduje Poslovnik o delu DS in drugih organov SOZD.

Vprašanje delegatov: Pojasnila člana KPO SOZD tov. Gantarja na zastavljeno delegatsko vprašanje delegacije Elektromehanike v zvezi z objavljenim člankom novinarke Jane Taškar „Optika in računalniki“ v Delu 24. 5. so bila sprejeta na znanje — delegaciji bo posredovan tudi pismeni odgovor. Delegacija se s pojasnilom na zastavljeno delegatsko vprašanje strinja.

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA SIROKO POTROŠNJO

SINDIKAT DO ŠIROKA POTROŠNJA

Nemudoma v najširšo razpravo

Predsedniki osnovnih sindikalnih organizacij Široke potrošnje so se zbrali na rednem sestanku v Ljubljani, 28. maja, obravnavali pa so vrsto aktualnih vprašanj. Dnevni red je obsegal informacijo o sodelovanju Iskre in Iskre Olimpije, dogovarjanja v zvezi z izvedbo športnih iger Delovne in Seštavljene OZD. Delegati so spregovorili tudi o bližnjem srečanju Iskrašev na Dnevu Iskre, sprejeli so nekaj konkretnih zahtev v zvezi z razpravo o osnutkih samoupravnih sporazumov o skupnih merilih za delitev sredstev in sredstev za OD, na kraju pa so pregledali predloge komisije za odlikovanja SOZD Iskra.

Precej diskusije je bilo že kar na začetku sestanka, ko so delegati obravnavali informacijo o sodelovanju med SOZD Iskra in Iskra-Olimpija. Člani KOS Široke potrošnje so se v popolnosti strinjali s stališči KOS SOZD Iskra, še zlasti pa je bila enotna ugotovitev, da Iskra Olimpija ne deluje popolnoma v skladu s sprejetim medsebojnim samoupravnim sporazumom. Kritično so ocenili samoupravno obnašanje Iskre Olimpije, pretehtali so angažiranost igralcev v dresih, ki predstavljajo tudi Iskra in bili enotnega mnenja, da se bo za jesensko sezono potrebno drugače pripraviti. Istočasno so delegati menili, da v Iskri še vedno ni rešena vrsta vprašanj, npr., letovanje in rekreativni šport, kjer bi se sredstva verjetno lahko ustrezneje trošila.

Izvršni odbor konference je v zvezi z letnimi športnimi igrami Široke potrošnje soglasno sklepal, da mora ta manifestacija tudi letos predstavljati enako načelo kot v preteklih letih — važen element medsebojnega spoznavanja in povezovanja delavcev in športnikov Široke potrošnje. Športne igre torej bodo, čeprav brez odvečnih stroškov z enotnimi dresi in ne na profesionalni ravni. Sindikalni vodje so naloge, da organizirajo te igre, poverili delavcem TOZD Elektromotorjev iz Železnikov, predvideni izvedbeni

datum pa je 14. junij. Ugodnost izbrana kraja — ki pa še ni popolnoma zagotovljena — je v ustreznih igriščih, še zlasti pa v plavalnem bazenu. Upati je torej, da se bodo delavci Široke potrošnje letos lahko pomerili tudi v plavanju in tako občutno popestrili športni „jedilnik“!

Sindikalni aktivisti so sprejeli tudi odločitev, da bodo športniki Široke potrošnje sodelovali na športnih igrah SOZD. Letošnja prireditelj bo v Novi Gorici 28. junija — le 12 dni po enaki prireditvi Delovne organizacije.

Dneva Iskre se bo udeležilo kar največje število delavcev Široke potrošnje, sprejet pa je bil sklep, naj sindikalne organizacije v okviru svojih možnosti prispevajo sredstva za prevozne stroške in delno kritje paketa.

Osnredna tema sestanka v Ljubljani so bile priprave na začetek razprav o osnutkih samoupravnih sporazumov o delitvi sredstev in sredstev za OD. Delegati so poudarili izreden pomen teh dokumentov in seveda potrebo po čim tehtnejši in plodnejši razpravi v vseh TOZD in DSSS. Dokumenti so precej zahtevni, zato so se predsedniki OO ZS zavzeli, da bi v najkrajšem času organizirali delovno posvetovanje vodij razprav po posameznih delovnih sredinah. Na tem posvetovanju, ki bi mu moral prisostvovati predstavnik DO ZORIN, se bodo nosilci razprav podrobneje seznanili z vsebino aktov in načinom vodenja razprav. Že na sestanku je bilo sprejeto stališče, da bo uspešno moč organizirati razpravo le po sindikalnih skupinah, nikakor pa ne po zborih delavcev.

Po poteku razprave, ki naj bi bila zaključena do letošnjih kolektivnih dopustov, bo IO sindikalne konference pripombe strokovnih skupin iz TOZD in DSSS uskladil.

Ob koncu zasedanja so delegati še potrdili predloge komisije za odlikovanja SOZD Iskra in soglašali, da delavka Široke potrošnje Rezka Porenta prejme eno od letošnjih Iskrinih priznanj.

Stane Fleischman

TOZD SPREJEMNIKI, SEŽANA

Nagrade za prizadevno delo

Sežanska Tovarna radijskih sprejemnikov že dolgo vrsto let aktivno skrbi za zadostno število RTV mehanikov, ki jih potrebuje za nemoteno proizvodnjo. Le malokdo v Iskri ve, da je v Sežani dobro delujoča šola za RTV mehanike, ki je praktično izključno na skrbi sežanske Iskre, izšolani mehaniki pa se tam tudi v večini zaposlujejo. V grobem pa je princip dela zasnovan na delitvi med srednjo šolo v Sežani, ki prispeva predavatelje splošnih predmetov, nosilci vseh strokovnih predmetov pa so strokovnjaki TOZD Sprejemniki. Zapis o delu in življenju te šole pa začnemo pravzaprav na „nepravem“ koncu — februarja letošnjega leta se je gimnazija in tudi šola za RTV mehanike preselila v popolnoma novo poslopje. Zgradbi — zgrajena je tudi nova telovadnica — sta v letu 1976, po arhitekturni zasnovi in opremljenosti pa je ena najmodernejših v Sloveniji. O zanimivostih s te šole smo se pogovorili z direktorjem vzgojno izobraževalnega centra „Srečko Kosovel“ iz Sežane, Janezom Čičem.

Šola za RTV mehanike je neločljivo povezana z VIC Srečko Kosovel, zato najprej nekaj besed o samem Centru. Kdaj se je gradnja pričela, kakšni so rezultati?

Čič: „V letu 1976 smo razpisali samoprispevek za gradnjo šolskega centra, v sežanski regiji izredno potrebnega. Glasovanje je uspelo, gradnja se je pričela, že februarja letos pa smo se vselili. Poslopje je zgrajeno izključno iz sredstev samoprispevka, vrednost investicijske naložbe pa je preko 60 milijonov dinarjev. Ko bodo objekti popolnoma dokončani, bo njihova vrednost pressegla 110 milijonov dinarjev. Na usmerjeno izobraževanje smo — to lahko mirno trdim — pripravljeni.

Že prej sem omenil, da so bile potrebe po srednji šoli oz. šolah precejšnje, še zlasti zaradi dejstva, da naša regija praktično nima naravnega centra. S pomanjkanjem možnosti za šolanje je povezan tudi „beg“ prebivalstva itd. Koristi šolskega centra bodo torej ogromni!“

Katere oddelke pa ima Center?

Čič: „Možnosti šolanja so za RTV mehanike, kovinarje, delovalna bo — zaradi značilnih obmejnih potreb — šola za blagovni promet, komercialiste, prodajalce, v okviru tega pa se bodo učenci lahko usposobili za špediterska dela, za dela v zvezi s carino, transportom itd. Ostanek kapacitet bo namenjen družboslovni usmeritvi, šolanju, podobnemu sedanjim gimnazijam. Precejšnje potrebe v regiji in izven, v Ilirski Bistrici, Postojni, Kopru itd., pa so tudi za elektrotehniško usmeritev.“

Za vse naštetе možnosti šolanja je potrebno precej materialnih pogojev?

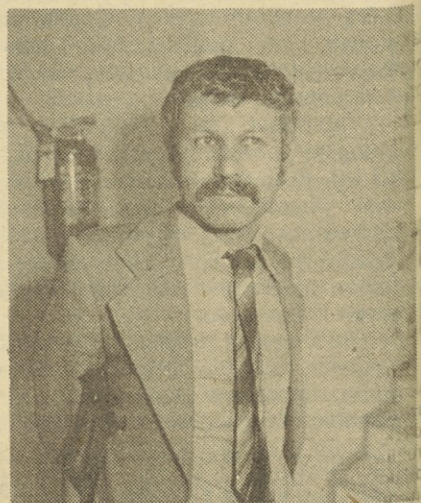
Čič: „Naš novi šolski objekt zajema površino 3000 kv. m, v njem pa je 13 kla-

Obisk Kardeljeve razstave

Delavci sežanske TOZD Sprejemniki so se v velikem številu pridružili množici delovnih ljudi in občanov, ki so si s širšo Slovenijo ogledali razstavo o življenju in delu enega naših največjih revolucionarjev in idejnih delavcev Edvarda Kardelja.

Razstava, ki je te dni odprta v Kopru, je cilj velikega števila organiziranih in posameznih obiskovalcev. Občinska konferenca SZDL Sežana je za občane organizirala poseben vlak, ki je 27. maja odpeljal tudi preko 50 Iskrašev. Vsi tisti, ki so se ekskurzije udeležili pravijo, da je razstavljeni material in prireditelj v celoti izredno dobro pripravljena, hkrati pa menijo, da bi podobne razstave lahko organizirali še za druge vidnejše revolucionarje in tako precej pripomogli k — ne nazadnje — boljšemu poznavanju naše revolucije!

SF

Direktor VIC Janez Čič.

na sprejemnikov, predavatelji splošnih predmetov pa so iz oddelka srednjih šol v Sežani. Poudariti je treba, da je Iskra vedno z razumevanjem spremljala delo in življenje te šole, tako da brez njene pomoči te šole verjetno ne bi bilo. Enak odnos je imela Iskra do svojih študentov pa tudi do učencev, ki se ob koncu šolanja niso zaposlili pri njej. Tudi ti učenci so bili vsako leto, na praksi v TOZD itd.

Ze od samega začetka je delo te šole zelo uspešno — učenci prve generacije, npr., so danes domala vsi elektroinženirji, vsi RTV mehaniki, zaposleni v sežanski Iskri so izšli iz te šole, itd.

S to šolo sodeluje tudi šola ljubljanskega Litostroja, žal pa zaradi precejšnje oddaljenosti sodelovanje nima takšnega obsega, kot bi ga lahko imelo.“

Kakšno pa je trenutnostanje te šole?

Čič: „Letnik te šole šteje poprečno 30 učencev, trenutno sta tej šoli namenjena 28 oddelka, ker vpis ne poteka enako vsako leto. Jeseni bo vpis normalen, tako da bo imela šola vse 3 letnike.

Tehnična opremljenost šole za RTV mehanike še ni najboljša, vendar bomo poskušali to urediti v najkrajšem možnem času.“

Stane Fleischman

Na fotografiji, ki prikazuje kabinet delavnice za praktično delo šole za RTV mehanike, smo posneli Iskraša Mira Zorca, enega od vrste strokovnih predavateljev, ki jih prispeva TOZD Sprejemniki. Brez njihovega sodelovanja te šole ne bi bilo, pravijo!

PLANINSKI IZLET V GORSKI MASIV PRENJ V HERCEGOVINI

Planinsko društvo Iskra bo priredila od 19. do 22. VI. 1980 zelo zanimiv štiridnevni planinski izlet v gorski masiv Prenj ob Neretvi v Hercegovini. Predviden je naslednji potek:

19. junij: Odhod z avtobusa izpred hotela Creina v Kranju ob 2.30, iz Ljubljane ob 3h s Trga osvoboditve (nasproti univerze). Peljal bo skozi Novo mesto, Karlovac, Bihać in Jajce ter čez sedlo Makljen in Prozor v Jablanico. Pot nas bo vodila skozi kraje, poznane iz IV. ofenzive. Vožnjo bomo tega dne končali v Borački dragi, od koder imamo še 4 ure hoje do kočice Jezerce (1600 m).

20. junij: Ta dan se bomo povzpeli na najvišji vrh Prenja — Zeleno glavičo (2155 m) in sosesčino. Prenočili bomo v isti planinski koči.

21. junij: Prečili bomo masiv Prenja, se povzpeli na Veliki Prenj (1916 m) in sestočili v kanjon Neretve do kraja Aleksin han (150 m). Avtobus nas bo peljal v Jablanico, kjer bomo prenočili v šotorih.

22. junij: Po kratkem ogledu soteske Diva, Grabovica v Čvrnsnicah bomo vračali z avtobusom proti domu čez kraška polja osrednje Bosne.

Spali bomo v neoskrbovani planinski koči in v šotorih v Jablanici. Za hrano bomo morali skrbeti sami. Oprema naj bo gorska, primerna spremenljivemu vremenu. Zagotovljeno je strokovno vodstvo izleta.

Prijave sprejema Breda Jančar (061) 20–341, int.: 341, Iskra, Tržaška 2.

Izlet bo vodil prof. Tomaž Planina.

Informativni sestanek kandidatov bo v ponedeljek, 16. t.m. ob 18. na Tržaški 2.

TURNI SMUK Z MOJSTROVKE — 2332 m

Planinsko društvo Iskra bo organiziralo turni smuk z Mojstrovke 13. in 14. junija 1980. Odhod udeležencev bo v petek, 13. t. m. z rednim avtobusom iz Ljubljane ob 15.30. Peljali se bomo do Kranjske gore in nato odšli peš do kočice Tičarice, kjer bomo prenočili. Naslednji dan, 14. t. m. se bomo povzpeli na Mojstrovko. Izleta se lahko udeležijo tudi planinci brez smučí. Povratek bo v soboto v popoldanskih urah.

Izlet bo vodil Zvone Snoj. Prijave sprejema Breda Jančar, tel.: 061–20–341, int.: 341, Iskra, Tržaška 2.

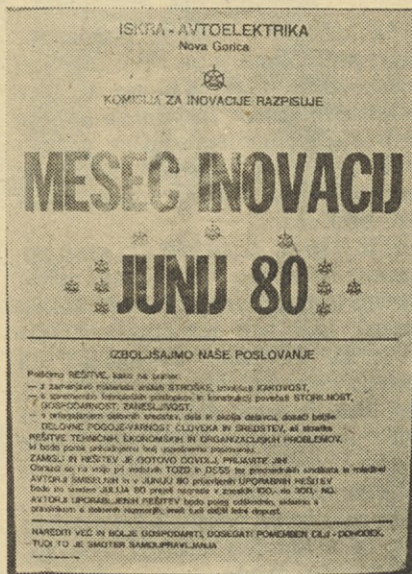
dopisujte
v naše
glasilo

Junij — mesec inovacij

V lanskem letu smo v novogoriški Iskri — Avtoelektriki že drugič v njenem obstoju zelo uspešno izpeljali akcijo „Mesec inovacij — junij 79“. Le-ta je v tej delovni organizaciji bistveno vplivala na tedanje in nadaljnje množičnost in inventivni dejavnosti.

Pozitivni pokazatelji te uspešno zastavljene in izvedene akcije so vodili tudi letos komisijo za inovacije v Avtoelektriki, da je proglasila junij 80 za mesec inovacij. S plakati, ki so razobešeni v vseh temeljnih organizacijah poziva zaposlene, naj poiščejo rešitve, kako naprimer z zamenjavo materiala znižati stroške, izboljševati kakovost, kako s spremembo tehnoloških postopkov in konstrukcij povečati storilnost, gospodarnost, zanesljivost. Kako na primer s prilagajanjem delovnih sredstev, dela in okolja delavcu doseči boljše delovne pogoje, varnost človeka in sredstev, rešitve tehničnih, ekonomskih in organizacijskih problemov, ki bodo porok prihodnjemu bolj uspešnemu poslovanju.

Posebni obrazci za prijavo izboljšave ali rešitve so na voljo pri vseh predsednikih sindikalnih organizacij, pri vseh predsednikih mladinskih organizacij in pri vodjih TOZD in DSSS. Tisti avtorji, ki bodo v mesecu

inovacij prijavili smiselne in uporabne rešitve bodo prejeli denarne nagrade, avtorji uporabljenih rešitev pa bodo poleg odškodnin imeli skladno s pravilnikom o delovnih razmerjih tudi daljši letni dopust.

Narediti več in bolje gospodariti, dosegati pomemben cilj — dohodek, tudi to je smoter samoupravljanja.

M. R.

Na obisku v tovarni odlitkov in v KS Komen

Ena najmanjših temeljnih organizacij v Iskri, v Avtoelektriki pa sploh, ima svoje prostore v Komnu na Krasu. To je tovarna odlitkov, ki se je pred dvema letoma pridružila veliki družini Iskre kot TOZD novogoriške Avtoelektrike iz Komenske DO Aluminiji. V njej je le 87 zaposlenih. Ker nas je zanimalo, kaj in kako delajo pridni Kraševci, smo obisk združili in poleg tovarne obiskali tudi krajevno skupnost, ki živi s tovarno, tovarna pa z njo.

LETA 1985 — 100 % VEČ

Načrti, ki jih imajo v tej TOZD so res veliki. O njih mi je pripovedoval Drago

Drago Urdih.

Urdih z velikim ponosom. Po vseh realnih predvidevanjih bodo do leta 1985 povečali proizvodnjo kar za celih sto procentov nasproti sedanjosti. Seveda bo potrebno vložiti veliko naporov za osvojitve tega cilja in pridobiti nove delovne prostore. Obstoječi objekti so praktično povsem zastareli, v njih je onemogočeno uvajanje nove tehnologije, delovni pogoji so izredno slabi. Prepotrebni novi delovni prostori pa bi vsakomur pripomogli tudi k zmanjšanju fluktuacije, ki je v tem trenutku izredno velika.

V tovarni odlitkov pravijo, da bodo pričeli z gradnjo v letu 1982. Investicija bo veljala 170 milijonov dinarjev, zajela pa bo tudi rešitev problema energetske, infrastrukturnih objektov, vzdrževalnih kapacitet itd. Število zaposlenih se bo povečalo

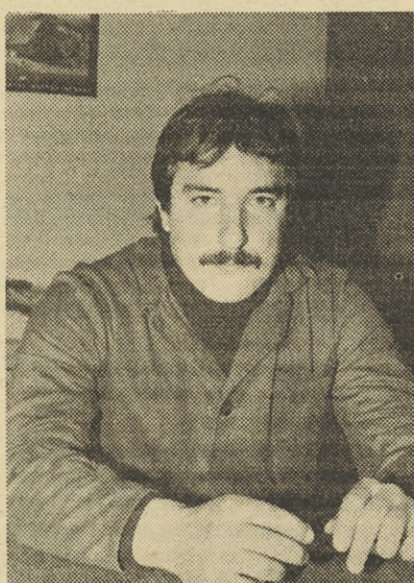
Zdenko Ličen.

Vlivanje v pesek.

za približno 30 delavcev, proizvodnja pa bo, kot smo že omenili za 100 procentov večja.

Kljub težavam, s katerimi se vsakodnevno srečujejo, pa so letošnji rezultati v prvem kvartalu dokaj razveseljivi. Dosegli so 35,5 procentno izpolnitev letnega plana in eksterno prodajo 45 procentov letnega plana.

In kakšen je pravzaprav njihov proizvodni program? Vlivanje odlitkov, in sicer — tlačno litje, kokilno litje in vlivanje v pesek. Potrebam temeljnih organizacij v DO namenijo 85 % proizvodnje, ostalih 25 % pa prodajo ostalim domačim kupcem. Prav pri tlačnem litju imajo kapacitete prezasedene, zato se prav sedaj odločajo o nakupu še enega stroja za to vrsto proizvodnje. Tudi z vidika zastarele proizvodnje pripravljajo preusmeritev nekaterih postopkov na tlačno litje, saj bi to omogočilo boljše finančne rezultate glede prodaje same omilila pa bi tudi problem fluktuacije delavcev iz neposredne proizvodnje.

Livijan Colja.

RAZGIBANA SAMOUPRAVNA DEJAVNOST

Najmočnejša politična organizacija je OOS. Njen predsednik Livijan Colja mi je o njenem delovanju povedal: Trenutno pripravljamo množično akcijo v počastitev dneva mladosti — pohod na Trstelj. Sodeč po prvih prijavah nas bo odšlo na pohod preko 30. Na vrhu hriba bomo obudili spomin na težke dni naše revolucije, nato pa pripravljamo tovariško srečanje, kjer bo tudi priložnost, da se pogovorimo o naših nadaljnjih nalogah, ki čakajo našo organizacijo in našo TOZD.

Naj na kratko preletim še nekaj akcij, ki jih bomo izvedli v kratkem. Za bližajoče športne igre delovne organizacije smo osnovali strelsko društvo, šli bomo na obisk k našemu delavcu, ki je že dlje časa v pokoju, bomo se za priznanje beneficirane dobe na

bolj izpostavljenih delovnih mestih, kjer to vprašanje še ni urejeno, vendar bi moralo biti, za dan bomo šli skupaj z delavci iz Aluminiji, iz Konfekcije in iz pobratene vasi Zgornja Kungota po poteh spominov iz NOB do Dovc, kjer je bil napad na nemško kolono itd. Seveda posvečamo veliko pozornosti tudi samoupravnemu dogajanju tako v TOZD, kot v DO in SOZD.

Predsednik DS TOZD Zdenko Ličen je zaposlen v tej TOZD le 6 mesecev (prej je bil v tovarni delovnih sredstev v Novi Gorici) in že so ga delavci na nedavnih volitvah izvolili za predsednika DS.

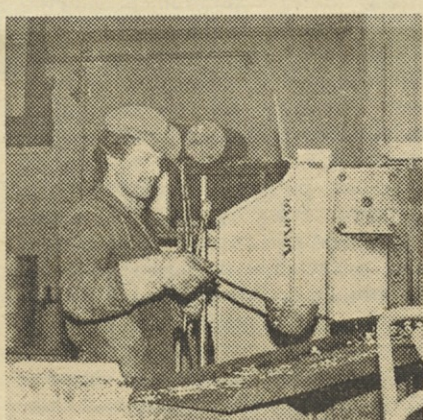
Delavci naše TOZD so mi zaupali odgovorno nalogo, zato izražam to priliko za zahvalo in obljubo obenem, da se bom z vsemi močmi prizadeval in z ostalimi člani DS prispeval k čimboljšemu in pravilnemu delovanju DS. Vsi se zavedamo, da stojimo pred velikimi odgovornostmi, čimboljšemu poslovanju in pred pravilnim uresničevanjem zastavljenih stabilizacijskih ciljev. Glavna naloga DS v tem trenutku je gotovo pravilen sestav vseh komisij DS in njihovo delovanje. Pri nekaterih delavcih je namreč še vedno nekašna neposlušnost za dolžnosti, ki jih nalagajo komisije. Zato bomo usmerili vse sile v pravilno delovanje, saj le-to omogoča boljše perspektivo in možnost realizacije zastavljenih ciljev.

Jože Adamič.

PREDSTAVITEV KS

Kot „naročeno“ je bil v času mojega obiska v tovarni odlitkov tudi predsednik sveta Krajevne skupnosti Komen Jože Adamič. Zgovoren možakar je to, saj mi je do potankosti predstavil njihovo KS: Naša krajevna skupnost obsega 14 vasi, v kateri živi 1856 prebivalcev. V samem Komnu je okrog 500 zaposlenih (od tega 200 žensk) v Aluminiji, Iskri, Konfekciji ter v trgovinah in šolah. Trenutno se pripravljamo na izvedbo referenduma, ki bo 8. junija za dograditev II. faze otroškega vrtca, II. faze osnovne šole, oziroma telovadnice in ureditev komunalnih zadev.

Sodelavec pri tlačnem litju.

Tako kot druge KS, tudi naša ni brez problemov. Na prvo mesto moram vsekakor postaviti stanovanjske probleme, pa ureditev poslovnih prostorov, lekarn, pošte in nekaterih drugih, ki bi se tako sprostil za delovanje naših DPO. Znano je, da pesti razna kraška področja pomanjkanje vode. Tako je tudi pri nas saj smo bili letos že nekajkrat brez nje, rešitev tega problema pa se ne predvideva tako kmalu, saj nameravajo šele čez dve leti pričeti z izgradnjo vodovoda v Brestovici, ki bi oskrboval tudi naše področje. Problematična je tudi trgovska mreža, posebno prodaja kruha. Prav spriču uveljavljanja teh potreb, oz. dolžnosti izvajanja trgovskih in zdravstvenih uslug, smo že imeli več problemskih konferenc, na katerih smo seznanili odgovorne s tekočo problematiko, nakazali smo tudi možne predloge, vendar do danes še nismo dosegli bistvenih izboljšav. No, da ne bom našteval samo pomanjklivosti, moram tu omeniti tudi nekaj „svetlih“ točk naše KS.

Vsekakor moram omeniti izredno sodelovanje DPO v KS z delovnimi organizacijami in razumevanje pri reševanju vsakodnevni problemov, pa naj si bo to sfinanciranje, ali pa strokovna pomoč pri delu KS. To sodelovanje se odraža tudi v smernicah srednjeročnega obdobja do leta 1985, ki predvidevajo ureditev gostinskih objektov s prenočišči, ureditev raznih servisnih storitev in drugih najpotrebnejših dejavnosti za zadovoljevanje potreb občanov.

Tudi kulturno življenje je pri nas dokaj razgibano, saj imamo svoj pevski zbor, recitacijsko skupino, v naši KS deluje 10 društev itd. Prav ta razgibanost je navdihnila, da smo se kot prva KS v občini Sežana pobratili s KS Zgornja Kungota ob avstrijski meji, ki je skoraj enake velikosti kot naša, le s to razliko, da pri njih prevladuje panoga kmetijstva. Z njimi tesno sodelujemo, izmenjavamo izkušnje o krajevni samoupravi, izmenjavamo obiske, prireditve itd.

Tako torej v Komnu, srcu Krasa, kot mu nekateri pravijo. Tovarne so prinesle kraju novo življenje, pridnim Kraševcem se ni več bati za njihov obstoj kot nekoč, ko je težka kamnita zemlja dajala le skrajno kruha...

Marko Rakušek

V petek, 30. maja 1980 so Iskra Elektromehaniko obiskali zvezni sekretar ter republiški in pokrajinski sekretarji za pravosodje in organizacijo uprave s sodelavci. Predstavniki Iskre so jim prikazali našo proizvodno usmerjenost in poslovne rezultate, nato pa so si gostje z zanimanjem ogledali proizvodnjo telekomunikacij in računalnikov.

IZ TOZD VZDRŽEVANJE

Rekonstrukcija kotlovnice

Kotlovnica stoji na sedanjih lokaciji že od 1928. leta, ko je bila zgrajena tekstilna tovarna Jugočeška, last čeških delničarjev. Po končani drugi svetovni vojni smo pričeli tovarno načrtno dograjevati, in to obj. 07, 08, 11 in 46 za potrebe proizvodnje. Skratka, tovarna se je širila, energetska baza — to je kotlovnica, pa je ostala nespremenjena.

Ker smo naprave v njej samo vzdrževali, ne pa nadomeščali z novimi, je po 50. letih obratovanja kotlovnica postala ne samo premajhna, pač pa tudi neekonomična. Varnost obratovanja s starimi kotli in pomočnimi napravami je zahtevala temeljito rekonstrukcijo kotlovskih naprav.

Celotni projekt je izdelalo in predložilo Montažno proizvodno podjetje CEVOVOD Maribor marca 1977. Tako smo stare kotle na trda goriva zamenjali z novimi blok-kotli s kombiniranim gorilci za kurjenje z zemeljskim plinom ali srednje težkim oljem (mazutom). Investitor Elektromehanika Kranj je zaupala celotno rekonstrukcijo podjetju IMP Ljubljana. IMP je za razna dela našel lastne koooperante, s pomočjo katerih je pričel z rekonstrukcijo aprila 1978. Da ne bi rekonstrukcija ovirala redne proizvodnje, je bilo potrebno postaviti premetitveno kotlovnico na dvorišču ob dimniku.

Ko so bili stari kotli in izrabljene naprave demontirani in ko so gradbeniki uredili notranjost kotlovnice, se je takoj začelo z montažo novih naprav. Postavljeni so bili trije vrelodni blok-kotli z močjo 5 Gcal/h in obratovalnim pritiskom 10 atm. z že prej navedenimi gorilci, rezervoar za 300 kub. m mazuta s pripadajočimi krogotoknimi in transportnimi cevovodi, plinska proga za transport zemeljskega plina in še številne črpalke, izmenjevalci toplote izgibnih posod do fine in grobe armature, in nazadnje še komandna kabina s posredovalnim pultom ter merilno omaro.

Rušitvena in montažna dela so bila obsežna, razpoložljiv čas pa izredno

kratek, saj je bilo potrebno do jeseni, to je do naslednje ogrevalne sezone, zagotoviti obratovanje novih kotlov in naprav. Bilo je zelo težko, saj so se dela zavlekla tja v sredino novembra, ko je mraz že krepko pritiskal, obrazi delavcev pa so bili vedno resneje in vprašujoče uprti v kotlovnico: „Ali bomo to zimo zmaznili?“

Tako smo 23. 11. 1978 prvič ogreli tovarno s kurjenjem prvega kotla na mazut. Do novega leta 1979 sta bila usposobljena za pogon še ostala dva kotla in končno smo se rešili skrbi pred zmrzitvijo, ki je resno grozila zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov. Dokončna dela so sledila še tja do aprila 1980 — pleskanje, montaža izolacija in podobno. Februarja 1980 smo dobili dovoljenja inšpekcijskih služb in s tem tudi obratovalno dovoljenje ter posebno dovoljenje za obratovanje z zemeljskim plinom. Prvič smo vključili govorilnice na plin 18. 3. 1980. Od tedaj kurimo izključno na zemeljski plin, saj imamo s podjetjem PETROL Zemeljski plin ustrezno pogodbo o redni dobavi plina. To pa ne pomeni, da ne bomo več kurili z mazutom. Rezervoar na dvorišču je poln mazuta in ga bomo uporabljali v slučaju redukcij zemeljskega plina ali pa ob prekinitvah dobave plina zaradi okvar.

Za ilustracijo in primerjavo še nekaj podatkov o porabi goriva: premog, s katerim smo kurili v starih kotlih, je dajal 4200 Kcal/kg, mazut za sedanjo uporabo 9700 Kcal/kg in zemeljski plin 8200 Kcal/Nm³. Pri zunanji temperaturi — 20° C smo porabili dnevno 50.000 kg premoga, mazuta 20.000 kg, plina pa bo pri enakih pogojih predvidoma porabljenega cca 25.000 Nm³.

Ker je obratovanje z mazutom in zemeljskim plinom zelo zahtevno, so poostreni tudi pogoji dela, katerim se je treba podrežati predvsem iz varnostnih razlogov. Zato nova opozorilna tabla na vratih kotlovnice ni nameščena le slučajno,

Janko Radej

VIII. TEKMOVANJE EKIP MEDICINSKE POMOČI CZ V KRANJU

Občinski štab civilne zaštite Kranj in občinski odbor RK Kranj sta organizirala dne 24. 5. 1980 VIII. tekmovanje ekip prve medicinske pomoči iz sestave enot civilne zaštite. Na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju se je tega dne zbralo 78 ekip iz območja občine Kranj z namenom, da se pomerijo med seboj v večinah nujenja prve medicinske pomoči ponesrečenim v elementarnih nesrečah, neugodnih pri delu, prometnih nesrečah ali pa tudi v primeru agresije.

Od celotnega števila sodelujočih ekip je bilo 59 ekip iz KS, 9 ekip iz OZD, 3 ekipe RK ter 7 ekip občinskega odreda CZ Kranj.

Delovna organizacija ISKRA Elektromehanika Kranj je bila na tekmovanju zastopana s 3 ekipami ali 18 obvezniki CZ. Rezultati, ki so jih ekipe ISKRE Elektromehanike dosegle, so zelo pohvalni, saj so zasedle 2., 5. in 7. mesto. Ekipa, ki je zasedla 2. mesto, je prejela v trajno last pokal, katerega izroči trem prvouvrščenim ekipam organizator tekmovanja, obenem pa si je priborila tudi pravico do

udeležbe na republiškem tekmovanju ekip PMP, ki bo 14. 6. 1980 v Ljubljani.

Štab za civilno zaščito delovne organizacije ISKRA Elektromehanika Kranj vsem udeležencem tekmovanja čestita k doseženim rezultatom. Ekipi PMP, ki bo zastopala Elektromehaniko na republiškem tekmovanju ekip PMP pa želi da bi se častno borila za čimboljšo uvrstitev. T. Kokalj

Ekipa Iskre Elektromehanike, ki je osvojila 2. mesto.

S SLAVNOSTNE SEJE PREDSEDSTVA OK ZSMS OB DNEVU MLADOSTI

Priznanje DO Elektromehanika

Slavnostno sejo predsedstva OK ZSMS, ki je bila v petek, 23. maja 1980 v prostorih Skupščine občine Kranj, je otvoril predsednik OK ZSMS Jure Tomašič. Z enominutnim molkom so počastili spomin na pokojnega predsednika republike, predsednika predsedstva SFRJ, predsednika CK ZKJ in vrhovnega poveljnika oboroženih sil SFRJ tovariša Tita.

„Mesec maj, oz. mesec mladosti pomeni vrhunec naših aktivnosti,“ je dejal Jure Tomašič. „Organizacija ZSMS, družbene organizacije in društva, skratka mladi, organizirani v različnih oblikah delovanja, obeležujemo pomembne uspehe, predvsem v oblikah doseganja čimboljših delovnih rezultatov v vseh sferah, kjer živimo in delamo. Aktivnost mladih tako prežema delo, znanje, solidarnost, bratstvo in enotnost. V teh dneh imamo torej priložnost za stremen pregled doseženega v mladinskih vrstah, za izražanje pohval najuspešnejšim, kakor tudi za vrsto drugih aktivnosti. Praznovanje meseca mladosti in dneva mladosti ni samo praznik nas mladih, temveč praznik vseh delovnih ljudi in občanov naše domovine. Toda naš praznik je prvič po 35. letih letos drugačen. Tita, našega najdražjega tovariša in vzornika ni več. Toda bolj kot kdajkoli prej se letos zavedamo, da smo Tito mi vsi. Tito je v nas in bo živel naprej. Mi pa se moramo zvesto

V imenu delovne organizacije Iskra Elektromehanika je prevzel priznanje Občinske konference ZSMS Kranj Franc Kozina.

in nekompromisno vključiti v vsa družbena dogajanja ter njegove misli in ideje sproti preverjati v praksi z namenom, da bo vsak mladinec začutil potrebo po učenju, delu...

Priznanja OK ZSMS Kranj so za dolgoletno uspešno delo prejeli nekateri člani predsedstva, ki so že prenehali z delom v organih OK ZSMS in tudi delovne organizacije, ki so pripomogle k uspešnemu delu in razvoju organizacij ZSMS v občini Kranj — med njimi tudi Iskra Elektromehanika. D. Papler

PARTIZANSKI MNOGOBOJ

Na dan mladosti, 25. maja 1980, je društvo za športno rekreacijo in telesno vzgojo — PARTIZAN Kranj organiziralo partizanski mnogoboj v Kranju v času od 8. do 12. ure na stadionu Stanka Makarja. Prireditelj je bila izvedena v počastitev spomina pravkar preminulega in najdražjega predsednika Josipa Broza — Tita, ki je bil že od leta 1948 stalni pokrovitelj vsejugoslovanske akcije partizanskega mnogoboja in praznika mladosti.

Partizanski mnogoboj ima osnovni program enotnega sistema preverjanja telesne zmogljivosti vseh kategorij prebivalstva. Osnovni cilj je, da se v aktivnosti partizanskega mnogoboja vključijo kar največji krog državljanov vseh starosti in iz vseh sredin ter se s tem ugotovi nivo telesnih in funkcionalnih zmogljivosti in sposobnosti. Slovesne otvoritve pričetka tekmovanja so se udeležili predstavniki, SO, IS, DPO, IS ZTKO, TKS, sindikata. Uvodni govor je imel Vili Planinšek, predsednik IO ZTKO Kranj. Partizan Kranj je prejel Priznanje Partizana Slovehije, lahko pa se pohvali tudi z diplomom Partizana Jugoslavije, ki jo je prejel v letu 1977 za pomembne rezultate pri organiziranju množične rekreacije. Kranjski klub „Kurir“ je ob tej priložnosti spustil 450 golobov pismoš, z enominut-

Start za tek na 100 metrov.

Prebrali smo za vas

Da je bila Ljubljana med okupacijo zares „država v državi“ in da okupator pri vsem tem ni mogel v bistvu nič, nam pričajo tudi zapiski in spomini nekdanjega upravnika sodnih zaporov v Ljubljani Antona Čamernika. Njegova knjiga pod naslovom „Spomini na sodne zapore“ zagotovo predstavlja edinstveno pričevanje, kako je organizacija Osvobodilne fronte tudi v zaporih delovala brezhibno in mnogo pripomogla tako k razvoju osvobodilnega gibanja v Ljubljani kot tudi k reševanju kadrov, ki jih je bil okupator zaprl, pognal v internacijo ali pa obsodil.

Anton Čamernik je bil pred vojno in med njo do septembra 1942. upravnik sodnih zaporov v Ljubljani. Ker je do te zaposlitve prišel po sili razmer, o tem nam nazorno pripoveduje v prvih poglavjih svojih spominov, saj je končno končal srednjo tehniško šolo in tako kot mnogi pred vojno ni dobil zaposlitve, če pa jo je, pa se je moral ukloniti tedanjim političnim oblastnikom. Ker je torej prevzel to službo pač samo zato, da je prišel do kruha, ni zato nič čudnega, če so bile že pred vojno njegove simpatije na strani preganjanih in tako je lahko na svoje mesto pomagal jetnikom z humanimi in korektnimi postopki.

Njegov položaj in odnos do jetnikov sta zlasti postala pomembna zlasti 1941 s prihodom italijanskih okupatorjev. V sodne zapore je namreč prihajalo vedno več jetnikov, ki so sicer bili pod neposredno kontrolo okupatorske policije. V sodnih zaporih je zato Čamernik pomagal organizirati OF in VOS, vodstvo OF je bilo prek njega vedno pravi čas obveščeno o usodi posameznih jetnikov, o njihovem vedenju pred zasliševalci, pa tudi o tem, kako potekajo preizkave, kdo od sodelavcev OF, ki je še na svobodi, je ogrožen in podobno.

Tako nam Čamernik plastično popisuje svoje ilegalno srečanje z Borisom Kidričem, do podrobnosti nam slika tako znane kot manj znane akterje naše revolucije, ki so se znašli v zaporu bodisi pod pravimi ali pa ilegalnimi imeni, govori nam o številnih drobnih, a zelo pomembnih prirediteljih in dogodkih v času njegovega upravitelstva, ki morda prav zato izredno slikovito in sveže obujajo spomine na ljubljanske sodne zapore med vojno, ki so jih spoznali številni ljubljanci med vojno. Zanimivo in objektivno so tudi predstavljeni posamezni funkcionarji italijanskih okupatorjev, s katerimi je prišel Čamernik v stik in so vodili te gospodari v ljubljanskih zaporih in dostikrat tudi s svojim obnašanjem in odločitvami iz najrazličnejših virov, ki jih ni hoteli omogočati, da je bila organizacija OF in VOS v ljubljanskih zaporih tako učinkovita in uspešna.

Čamernikovo pričevanje vsekakor dopolnjuje podoba osvobodilnega gibanja v Ljubljani, podoba v tako pomembni ustanovi kot je bilo to ljubljansko sodišče s svojimi zaporji. Knjigo Čamernikovih spominov je izdala založba Borec v opremi Cvete Stepančičeve. D. Ž.

Kako so poslovali v prvem trimesečju

O poslovanju v prvih mesecih letošnjega leta, kakor tudi o spremljajočih problemih smo se pogovorili z Milanom Gambergerjem.

Prvo četrtletje je za nami in tudi doberšen del drugega. Kako ste v tem času poslovali in kateri problemi so vas medtem najbolj obremenjevali?

S poslovanjem v začetku letošnjega leta nismo najbolj zadovoljni. Kljub temu, da smo plan zunanjih storitev presegle, je vse preveč težav, ki vplivajo na kasnitev dobav nekaterih mehanskih delov, nujnih za finalizacijo finalistov naše delovne organizacije.

Pri analizi vzrokov za kasnitve prihajamo do vedno istih ugotovitev, da nam namreč primanjkuje dobrih kvalitnih delavcev za dodelavo pločevin, občasno pa tudi za druge obdelave ter, da stroji, ki jih imamo ne omogočajo tako kvalitetne proizvodnje in takšnih dobavnih rokov kot jih od nas zahtevajo finalisti. Zato nas tudi čaka veliko akcij, katerih skupen rezultat mora biti takšen, da bomo finaliste obskrbeli vsaj z deli za aparature, ki jih dokončujejo.

Za postopno izboljšanje bomo morali preseči probleme, ki nam jih povzroča pomanjkanje zmogljivosti, pri čemer pričakujemo, da bo vrednotenje nekaterih obdelav takšno, da bomo lahko pridobili nove delavce. Ob tem bomo morali izboljšati še delovno disciplino ter s tem tudi produktivnost.

Investicijski programi za letošnje leto že predvidevajo nabavo nekaterih strojev, ki nam bodo precej olajšali delo. Kasnitve nam bodo sicer povzročale dodatne težave, vendar že zavest, da se bo stanje izboljšalo, veliko pomeni.

Kakšni so vaši načrti za naslednje srednjeročno obdobje?

Naš razvoj v prihodnjem srednjeročnem obdobju sloni predvsem na vpeljavi novih proizvodov, izboljševanju obstoječe tehnologije in uvajanju nove. Precejšen del reševanja proizvodno-tehnoloških problemov smo predvideli v odobrenem investicijskem programu, po katerem prve investicije že tečejo. Poleg tega programa bomo v tem obdobju reševali še problematiko proizvodnje mehanskih delov v Horjulu. Če bo šlo vse tako kot pričakujemo, bo precejšen del investicij lahko uresničen v naslednjih petih letih, s tem pa bi si zagotovili ustrezen razvoj in napredek ter tako tudi skladen razvoj s celotno sorazmerno hitro napredujočo delovno organizacijo. Pri snovanju bodočega razvoja bomo morali združevati vse sile za doseg ciljev naše DO, pri čemer bomo morali odložiti uresničevanje želj, ki k temu cilju ne vodijo neposredno. Seveda pa je pogoj za napredovanje tudi sočasno izboljševanje organizacije dela tako znotraj TOZD, kot tudi na ravni DO.

B. Č.

ZAHVALE

Ob boleči izgubi dragega očeta
JOŽETA MÜLLNERJA

se zahvaljujem sodelavcem Iskre — TOZD Prodaja — Skladišče gotovih izdelkov za izraženo sožalje, darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo k njegovemu zadnjemu počitku
sin Franc.

Ob boleči izgubi mojega dragega očeta
FRANCA AHAČIČA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam na traku triaznega števca za izraze sožalja, podarjeni venec, spremstvo na njegovi zadnji poti in denarno pomoč.
hčerka Bernarda Košir.

Ob nenadni in boleči izgubi
našega moža in brata
FRANCA NAGLIČA

se iskreno zahvaljujem njegovim sodelavcem v ročni orodjarni TOZD ERO, družbenopolitičnim organizacijam in sindikalni organizaciji Iskra Elektromehanika ter sodelavcem TOZD ATC. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje ter denarno pomoč, nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami in ga spremili na njegovi zadnji poti
vsí njegovi.

Nagrade za prizadevno delo

Ni potrebno posebej poudarjati, kako pomembna je za Iskra razvojno raziskovalna dejavnost, saj si brez učinkovito zastavljenega dela na tem področju ne moremo njene prihodnosti niti predstavljati in smo zato tem bolj veseli vsakega uspeha naših RR-delavcev.

Tak uspeh, ki zasluži vso našo pozornost so z uspešno razvitim merilnikom telegrafskih popačenj MIG-1 dosegli tudi naši inženirji v TOZD TTS. Za ta meri instrument sta namreč naša dipl. ing. Jože Maček in Branislav Protega dobila nagrado za izume in tehnične izboljšave Sklada Borisa Kidriča in s tem priznanje za večletno trdno delo.

Bi nam lahko povedala kaj o vašem delu in o uspešno izvedeni nalogi, za katero sta dobila nagrado SBK?

Razvoj naših proizvodov je timsko delo, pri čemer mora vsak posameznik doprinesiti svoj delež.

Na merilniku MIG-1, ki omogoča kontrolo in nadzor nad digitalnimi zvezami, je prav tako delalo veliko ljudi, saj je to tehnično zahtevna aparatura in je bilo potrebno nekajletno timsko delo, preden smo jo dokon-

čali. Med pomembnejšimi razvijalci naj omenim Janeza Ganterja, Matjaža Leskovska, Ferda Šena, Franca Bojca in Pavla Šierja. Njihov delež je bil znaten pri zasnovi električnih vezij in mehanske konstrukcije. Za nagrado pa je bila predložena najina rešitev sinhronizatorja, t.j. vezja, ki prilagodi hitrost merilnika na hitrost prihajajočega signala in rešitev napajanja merilnika.

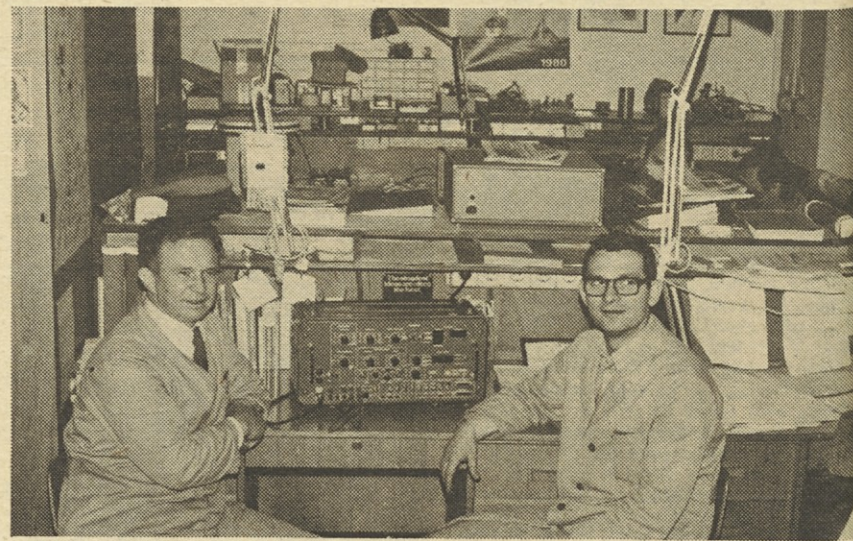
Bi nam morda omenili še težave, ki bremenijo učinkovitost RR-dejavnosti v vašem TOZD?

Predvsem so to neprimerni prostori in precejšnja fluktuacija kadrov. Za vzgojo kadrov je potrebno namreč nekaj let in če takrat kdo zapusti svoje delovno mesto, nastane vrzel, ki je ni mogoče tako hitro zapolniti.

Nadalje je tu še premajhna stimuliranost. Razvijalec mora dolgo in trdo delati preden lahko prikaže večji dosežek in se uveljavi, narava našega dela je pa tudi taka, da zahteva popolno angažiranost.

Na koncu pa naj izkoristimo priložnost in našima nagrajencema čestitamo tudi mi.

B. Č.

Branislav Protega in Jože Maček ob MIG-1.

ČASOPISNE NOVICE

V beograjski Gospodarski zbornici so predstavniki ameriške družbe GTE iz Stamforda in niške Elektronske industrije podpisali dogovor o skupnem vlaganju sredstev za izgradnjo tovarne digitalnih elektronskih telefonskih central.

Po tem dogovoru vlaga ameriška družba opremo, tehnologijo in finančna sredstva v višini 35 % skupnih investicij in EI Niš 65 %. Skupna vlaganja za novo tovarno so predvidena v vrednosti ene milijarde dinarjev.

Privredni pregled in drugi jugoslovanski časopisi, ki so natisnili to vest po Tanjugu poudarjajo, da so digitalne elektronske telefonske centrale zadnja beseda tehnike v telefoniji in jih tejejo za centrale prihodnosti. Nova proizvodnja bo stekla v Beogradu 1982. leta. Ameriška družba GTE je vodilna na tem področju proizvodnje. Zaposluje približno 300.000 delavcev in ima okrog 150 tovarn po svetu.

Zahodnonemška specializirana revija Computerwoche je objavila sicer kratek, vendar zelo pomemben članek z naslovom „Jugoslavija kaže svoje računalnike.“ V članku so navedene same pohvale za Iskra, ki je razstavila na mednarodnem sejmu v Hannoveru svoje lastne računalnike. Tehnične podatke o računalnikih pa tudi nekaj splošnih podatkov o Iskri je posredovala šefinja Iskrine stojnice Katarina Puc.

„Iskra ob boku velikih“ je naslov članka, ki ga je objavil ljubljanski Gospodarski vestnik, napisal pa Ivo Banič, direktor našega marketinga. V njem razpravlja o soočenju naše izvozne dejavnosti s strategijo večnacionalnih družb na zunanjih tržiščih. Pisec zaključuje članek, da je Iskra s svojim nastopom dokazala, da jo lahko prištevamo med velika, prožna in tržno agresivna podjetja.

Ljubljanski dopisnik beograjske Politike S. Žikić je objavil obširen članek z naslovom Števce bo dovolj. Članek je novinar napisal na temelju razgovora z našim direktorjem Jožetom Tomšičem. Na kratko so v članku naslednje navedbe: Letos bo števce dovolj na tržišču, prvič po nekaj letih. Naši števci so plod lastnega razvoja in uspešni izvozni artikel, zlasti v Zahodno Nemčijo, kjer pokrivamo 12 % vseh potreb. Razgovori glede sodelovanja Iskre in EI Niš na področju proizvodnje števcev do sedaj niso dali konkretnih rezultatov.

Za dan letalstva je izšel v beograjskem Privrednem pregledu članek o delu in uspehih delovne organizacije vazduhoplovna industrija Soko, zlasti proizvodnji reaktivskih vojaških letal. V članku je tudi med drugim navedba, da podjetje tesno sodeluje z našo Iskra.

O sporazumu z evropsko gospodarsko skupnostjo, po katerem bo Jugoslavija lahko izvažala v te države izdelke brez carine, je pripravilo Delo posebno anketo in povabilo k razgovoru nekatere ugledne strokovnjake združenega dela, med njimi tudi Iskra.

Ljuba Artič, namestnik generalnega direktorja Iskre in Marcel Božič, vodja Iskrine zunanje trgovine, poudarjata, da je EGS njihov najbolj pomemben gospodarski partner, saj te države pokupijo 40 % izdelkov, ki jih izvozi, hkrati pa Iskra zadovolji v EGS kar tri četrtine svojih uvoznih potreb. Zato je dobro, pravijo, imeti s to skupnostjo kakršenkoli sporazum, ker pove, na kaj lahko pri trgovanju z njimi računajo. Če pa ta sporazum še prinaša ugodnosti, toliko bolje. Za izdelke elektro-tehniške industrije evropska deveterica ni v celoti odpravila carine. Veljajo pa ugodnosti za določene količine posameznih izdelkov. V Iskri ocenjujejo, da se bo zaradi teh ugodnosti popravila njihova konkurenčnost v teh državah vsako leto v povprečju za 2 do 3 odstotke pri posameznih izdelkih pa še več. Kljub temu pa poudarjajo, da so ugodnosti, ki jih prinaša novi sporazum z EGS, še premajhne, da bi mogli računati na pomembnejše izboljšanje naše zunanje-trgovinske bilance s tem trgov.

Sicer pa so se v Iskri čudili, da nekateri med tistimi, ki naj bi z novim sporazumom posebno veliko pridobili, omenjajo tudi elektrotehnično industrijo. V Iskri sodijo, da je sporazum posebno veliko prinesel našemu kmetijstvu in predelavi kmetijskih pridelkov. Med ugodnosti sporazuma pa štejejo tudi sporazum o finančnem sodelovanju, po katerem naj bi evropska deveterica vlagala v jugoslovansko industrijo.

Za razvojno in raziskovalno dejavnost je Iskra lani namenila kar 810 milijonov dinarjev, ali skoraj 7 % vrednosti proizvodnje. Na tem področju pa dela v 48 enotah 1.800 strokovnjakov. Zdaj že več kot 90 % proizvodnje sestavljajo izdelki, ki so prišli iz „domače kuhinje“, medtem ko je delež licencin kooperacij komaj 5 %. Iskra se lahko pohvali, da sodi po pozornosti do svoje razvojne in raziskovalne dejavnosti povsem na vrh seznama večjih delovnih organizacij v državi. Tako začenja pisec Boris Jež svoj članek v Delu o razvojni in raziskovalni dejavnosti naslopih in nadaljuje kljub temu pa tudi v tem 30.000 članskem kolektivni ugotavljajo, da z doseženimi rezultati na tem področju nikakor še ne morejo biti zadovoljni. Če celo najuspešnejša delovna organizacija pri nas, to je Iskra, ne najde dovolj razlogov za zadovoljstvo, so potemkateri razmere v razvojni in raziskovalni dejavnosti v našem gospodarstvu že kar zaskrbljujoče.

Zbral in uredil Marjan Kralj